

REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO
I POLJOPRIVREDU

KLASA: 024-02/24-01/01
UR.BROJ: 2178-04-01/07-24-9
Slavonski Brod, 06. studenog 2024.

ŽUPAN
- ovdje -

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
- ovdje -

PREDMET: Očitovanje Upravnog odjela za gospodarstvo i poljoprivredu uz Prijedlog Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu
- dostavlja se

Poštovani,

U prilogu dopisa dostavljamo Vam Prijedlog Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu, uz očitovanje Upravnog odjela za gospodarstvo i poljoprivredu, na raspravu i usvajanje.

S poštovanjem,

PROČELNIK

Zeljko Butrazović
Zeljko Butrazović, mag. ing. agr.

OČITOVANJE

Upravnog odjela za gospodarstvo i poljoprivredu uz Prijedlog Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu

Upravni odjel za gospodarstvo i poljoprivredu razmotrio je Prijedlog Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu pripremljen od strane Centra za razvoj Brodsko-posavske županije, regionalnog koordinatora te se o istom očituje kako slijedi:

Obveza izrade i podnošenja godišnjih izvješća o provedbi planova razvoja propisana je odredbama Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH te Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za JLP(R)S (NN 44/2023).

U skladu s navedenim, kao i prema uputama Koordinacijskog tijela (Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije) u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH, ovo Izvješće izrađeno je za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

Na temelju članka 4. Poslovnika o radu Partnerskog vijeća Brodsko-posavske županije („Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije“ 1/21), Partnersko vijeće Brodsko-posavske županije, na svojoj 4. sjednici održanoj 18. listopada 2024. godine, donijelo je Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu i upućuje ga Županijskoj skupštini na raspravu i usvajanje.

Slijedom navedenog, Upravni odjel za gospodarstvo i poljoprivredu predlaže Županu i Županijskoj skupštini usvajanje Prijedloga Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu.

 PROČELNIK
Željko Buržović, mag. ing. agr.

Na temelju članka 4. Poslovnika o radu Partnerskog vijeća Brodsko-posavske županije („Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije“ 1/21) Partnersko vijeće Brodsko-posavske županije na svojoj 4. sjednici održanoj 18. listopada 2024. godine donijelo je

ZAKLJUČAK

o utvrđivanju Prijedloga Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027. za 2023. godinu

Utvrdjuje se Prijedlog Izvješća o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027. za 2023. godinu i upućuje Županijskoj skupštini na raspravu i usvajanje.

KLASA: 024-02/24-01/01

URBROJ: 2178-04-01/7-24-7

Slavonski Brod, 18. listopada 2024. godine

**PREDSJEDNIK PARTNERSKOG
VIJEĆA**

dr. sc. **Danijel Marušić** dr. med. vet.

Prijedlog
Izvješća o provedbi
Plana razvoja Brodsko-posavske županije
za razdoblje 2021. - 2027. godine,
za 2023. godinu

Brodsko-posavska županija

listopad, 2024. godine

Sadržaj

Sadržaj.....	2
Uvod.....	4
Izvješće o provedbi posebnih ciljeva.....	6
1. Razvoj kreativnog i inovativnog poduzetništva	6
1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	6
1.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 1.....	6
2. Očuvanje perspektivnog tržišta rada i zapošljavanje.....	10
2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	10
2.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 2.....	10
3. Razvoj znanosti i obrazovanja.....	12
3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	12
3.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 3.....	12
4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine za gospodarski rast i razvoj	17
4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	17
4.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 4.....	17
5. Demografski rast i aktivno življenje.....	20
5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	20
5.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 5.....	20
6. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu skrb	23
6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	23
6.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 6.....	23
7. Ulaganja u kulturu.....	27
7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	27
7.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 7.....	27
8. Razvoj klasičnih grana gospodarstva korištenjem zelene i digitalne tranzicije	29
8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	29
8.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 8.....	29
9. Razvoj bioekonomije.....	30
9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	30
9.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 9.....	30
10. Intenzivno korištenje obnovljivih izvora energije i podizanje energetske učinkovitosti	32
10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	32
10.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 10.....	32
11. Daljnji razvoj komunalne, prometne i društvene infrastrukture.....	37

11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	37
11.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 11	37
12. Jačanje upravljanja razvojem	44
12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	44
12.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 12.....	44
13. Razvoj potpomognutih područja ITU.....	49
13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	49
13.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 13.....	49
14. Jačanje spremnosti na okolišne i sigurnosne izazove.....	51
14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	51
14.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 14.....	51
Zaključak.....	53
Izvori:	56

Uvod

Plan razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine je srednjoročni akt strateškog planiranja za područje Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: BPŽ). Plan razvoja predstavlja okvir za usklađivanje razvojnih stremljenja u Županiji, njime se osigurava poveznica između europskih, nacionalnih i lokalnih razvojnih planova. Na taj način osigurava se usklađenost napora i aktivnosti brojnih aktera koji djeluju na prostoru Županije, a čija je misija doprinosti njezinom što uspješnijem razvitku. Struktura Plana razvoja BPŽ temelji se na prioritetima, posebnim ciljevima i mjerama. Strateški ciljevi javnih politika kojima se doprinosilo provedbom mjera utvrđenih u Planu razvoja 2023. godine usklađeni su s NRS Republike Hrvatske do 2030. godine.

Izvješće o provedbi Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, za 2023. godinu je izvješće o napretku u provedbi posebnih ciljeva i ostvarivanja pokazatelja ishoda iz Plana razvoja BPŽ. Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju RH (NN 123/17) i Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH (NN 123/17, 151/22) izrađuje ga regionalni koordinator za područje BPŽ, odnosno Centar za razvoj Brodsko-posavske županije (u daljnjem tekstu: CTR).

Obveza izrade i podnošenja godišnjeg izvješća o provedbi planova razvoja propisana je odredbama Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH te Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za JLP(R)S (NN 44/2023). U skladu s navedenim, kao i prema uputama Koordinacijskog tijela (Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije) u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH, ovo Izvješće izrađeno je za razdoblje u trajanju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine, podnosi se predstavničkom tijelu JL(R)S-a na usvajanje, a nakon usvajanja dostavlja se Koordinacijskom tijelu i javno se objavljuje na mrežnim stranicama tijela zaduženog za provedbu Plana razvoja.

U promatranom izvještajnom razdoblju nije bilo značajnijih gospodarskih, društvenih i političkih promjena na području BPŽ koje bi utjecale na mogućnost planiranog provođenja definiranih posebnih ciljeva. S druge strane, 2023. godinu obilježilo je nekoliko značajnih događanja na globalnoj razini koja su uzrokovala ekonomske, zdravstvene i društvene šokove: posljedice pandemije virusa COVID 19, inflacija i poremećaji u opskrbi, osobito energentima i sirovinama, kao i ratna zbivanja na teritoriju Europe te gospodarske i sigurnosne posljedice koje

iz njih proizlaze. Navedeni događaji potencijalni su rizik daljnjim aktivnostima koje se poduzimaju u realizaciji posebnih ciljeva definiranih Planom razvoja.

Ovo godišnje izvješće izrađeno je prateći ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda prema posebnim ciljevima iz Plana razvoja. Tijekom pripreme Izvješća o provedbi Plana razvoja BPŽ za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće), uočeni su određeni izazovi koji se odnose na poteškoće u procesu izvještavanja budući da neki podaci o ostvarenju pojedinih pokazatelja ishoda nisu dostupni, a provedba pojedinih mjera koje su definirane u dokumentu Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine, trenutno nije primjenjiva za područje BPŽ.

Izvješće o provedbi posebnih ciljeva

1. Razvoj kreativnog i inovativnog poduzetništva

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Srednja i mala poduzeća, % ukupnog broja poduzeća	99,77%	10% rast	0,03% rast (2023.)
Udio poduzeća s inovacijskim proizvodima	Novi pokazatelj	10% rast	n/p
Prodaja inovacija koje su nove na tržištu i nove u poduzećima	2.391.998,00 HRK	2.600.000,00 HRK	n/p

1.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 1

Ovaj posebni cilj doprinosi porastu poduzetničke aktivnosti na području Brodsko-posavske županije te potiče poboljšanje ukupnih rezultata poslovanja poduzetnika putem poticanja ulaganja u istraživanje i razvoj, poboljšanje poduzetničke infrastrukture te jačanje institucionalne podrške poduzetnicima. Ostvarenje Posebnog cilja 1 planirano je kroz realizaciju, odnosno provedbu projekata te provedbom programa koji se primarno financiraju putem fondova Europske unije, iz proračuna BPŽ-a i jedinica lokalne samouprave s područja BPŽ-a.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 1.1. Unapređenje poduzetničke klime i infrastrukture*
- *Mjera 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj*
- *Mjera 1.3. Jačanje institucionalne podrške poduzetnicima*

Prema podacima dobivenim od Porezne uprave Područni ured Slavonski Brod ukupan broj poduzetnika u 2023. godini iznosio je 2431 za cjelokupno područje Brodsko-posavske županije. Udio srednjih i malih poduzeća odnosno MSP-ova u ukupnom broju poduzetnika, u 2023. godini **iznosi 99,8%, iz čega se vidi rast od 0,03%** u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda koja je u referentnoj godini 2020. iznosila 99,77%.

Sa svrhom ostvarenja ciljne vrijednosti pokazatelja ishoda, tijekom 2023. godine su provedene razne aktivnosti od strane dionika uključenih u razvoj Brodsko-posavske županije. Posebice se ističe doprinosu *Mjeri 1.1. Unaprjeđenje poduzetničke klime i infrastrukture* projekt „Inovacijski inkubator InnoBROD“ korisnika Grada Slavonskog Broda kojim je izgrađena i opremljena prostorna i tehnička infrastruktura te uspostavljena efikasna organizacijska struktura u Gospodarskoj zoni Bjeliš.

Također, ističu se ulaganja u razvoj poslovnih zona u Brodsko-posavskoj županiji. U 2023. godini u tijeku je provedba „Izgradnja komunalne infrastrukture unutar i izvan Poslovne zone *Vašarište* i spoja na DC 7 u Vrpolju“ (Razvojni sporazum Slavonija, Baranja i Srijem), „Izgradnja prometne i komunalne infrastrukture u poslovno-gospodarskoj zoni *Davor* u Davoru“ (Razvojni sporazum Slavonija, Baranja i Srijem), „Izgradnja Poljoprivredno-poduzetničkog inkubatora“ u Poduzetničkoj zoni u Cerniku.

U Općini Gornja Vrba tijekom 2023. godine nastavilo se sa mjerom poticanja proizvodnih djelatnosti u Sjevernoj gospodarskoj zoni u Gornjoj Vrbi kroz oslobađanje od plaćanja komunalne naknade za prvih pet godina poslovanja za nove proizvodne pogone. Također je i ponovno objavljen i Javni poziv za poticanje poduzetništva na području Općine, a putem kojega se novoosnovanim poduzećima i obrtima sufinancira troškove otvaranja poduzeća u iznosu od 50% troškova, do maksimalno 2.500,00 EUR po podnositelju zahtjeva.

Općina Gundinci sufinancirala je troškove analize tla poljoprivrednicima sa područja općine. Ukupno utrošena sredstva iznose 25.713,20 EUR.

Općina Rešetari aplicirala je projekt Izgradnja infrastrukture unutar Poduzetničke zone Rešetari na Javni poziv Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za financiranje projekata prema Programu podrške gospodarskoj revitalizaciji Slavonije, Baranje i Srijema, odlukom su dodijeljena sredstva u iznosu 398.168,43 EUR.

U Općini Sibirj tijekom 2023. godine realiziran je kandidiran Projekt izgradnje komunalne infrastrukture u Zoni malog gospodarstva na natječaj raspisan od strane MRRFEU, te je izgrađeno 779 m kolnika i 1060 m oborinske kanalizacije.

U doprinosu *Mjeri 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj*, osobito se ističu projekti iz Razvojnog sporazuma Slavonija, Baranja i Srijem, a koji povećavaju ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije „Centar kompetencija za napredno inženjerstvo Nova Gradiška“ (izgradnja i opremanje istraživačke infrastrukture za napredno inženjerstvo te razvoj i komercijalizacija inovativnih proizvoda novih za tvrtke i tržište, ukupna vrijednost projekta: 15.820.988,38 EUR, bespovratna EU sredstva: 10.372.357,99 EUR), te aktivnosti unutar aktivne provedbe projekta izrade projektno – tehničke dokumentacije „Regionalni tehnološki i inovacijski centar za strojarstvo“ u Slavanskom Brodu (ukupna vrijednost projekta 502.405,60 EUR, bespovratna EU sredstva 427.044,76 EUR).

Za doprinos *Mjeri 1.3. Jačanje institucijske podrške poduzetnicima*, tijekom 2023. godine poduzetnici su informirani o aktualnim pozivima iz EU fondova te nacionalnim natječajima, financijskim instrumentima, HBOR kreditima i HAMAG zajmovima te nezaposlene osobe o mjerama za samozapošljavanje s namjerom pokretanja vlastitog poslovanja. U informiranju poduzetnika i nezaposlenih osoba o raznim mjerama podrške poduzetnicima osobito su se istaknuli: Centar za razvoj Brodsko-posavske županije, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Županijska gospodarska komora Slavonski Brod te HAMAG-BICRO.

U Općini Donji Andrijevcu tijekom 2023. godine proveden je Javni poziv za dodjelu bespovratnih potpora poduzetnicima sa sjedištem na području općine Donji Andrijevcu temeljem Programa potpora male vrijednosti za poticanje razvoja malog gospodarstva Općine Donji Andrijevcu.

U Općini Sibirj izrađen je program za poticanje razvoja poduzetništva kojim se dodjeljuju bespovratna sredstva za nove poduzetnike, ili za one koji zapošljavaju osobe s invaliditetom. Tijekom 2023. godine dodijeljeno je jedanaest potpora poduzetnicima.

Tijekom 2023. godine provodile su se aktivnosti ažuriranja podataka o postojećim kapacitetima i infrastrukturi poduzetničkih zona u BPŽ, što je rezultiralo izradom brošure pod nazivom **Analiza stanja u poduzetničkim zonama** na području Brodsko-posavske županije. Brošura je izrađena u suradnji Brodsko-posavske županije i Centra za razvoj Brodsko-posavske županije

Na razini Brodsko-posavske županije u 2023. godini u provedbi su projekti Sveučilišta u Slavonskom Brodu koji također doprinose Mjeri 1.3.: „Wagon Weld Innovate“ (Program: Ciljana znanstvena istraživanja, NPOO.C3.2.R3-I1.04, vrijednost projekta: 1.407.794,38 EUR) i „Istraživanje i implementacija novih materijala u zavarenim konstrukcijama“ (Program: Ciljana znanstvena istraživanja, NPOO.C3.2.R3-I1.04, vrijednost projekta: 1.253.775,85 EUR).

Podatak o ostvarenim vrijednostima za pokazatelje ishoda pod nazivom **Udio poduzeća s inovacijskim proizvodima i Prodaja inovacija koje su nove na tržištu i nove u poduzećima** nisu dostupni. Izvor koji je naveden u Biblioteci pokazatelja (Državni zavod za statistiku, DZS) ne raspolaže podacima o ostvarenju navedenih pokazatelja. Podaci o inovacijama raspoloživi su samo na razini Republike Hrvatske, a zadnji raspoloživi podaci obuhvaćaju razdoblje 2018. – 2020. godine. Istraživanje o inovacijama provodi se svake dvije godine na nacionalnoj razini, a istraživanje o podacima koje se odnosi na razdoblje 2021. - 2022. godine je još u tijeku od strane DZS-a, odnosno podaci za prethodno navedene godine nisu javno dostupni . Uzimajući u obzir podatke kojima se raspolaže u trenutku izrade ovoga Izvješća, praćenje oba pokazatelja na županijskog razini neće biti moguća do kraja provedbe ovog srednjoročnog strateškog dokumenta.

Budući da su gore navedeni projekti za *Mjeru 1.2. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj* istaknuti u Prilogu 3. Opis mjera u Plan razvoja BPŽ za područje Županije, a odnose se na poticanje ulaganja u istraživanje, razvoja, alternativni način praćenja nedostupnih pokazatelja, nakon unosa novog pokazatelja u Biblioteku pokazatelja, mogao bi biti praćenje Broja poduzeća korisnika inkubatora i akceleratora, Broja zaposlenika poduzeća korisnika inkubatora i akceleratora. Također, za *Mjeru 1.3. Jačanje institucijske podrške poduzetnicima* alternativni način praćenja nedostupnih pokazatelja, nakon unosa novog pokazatelja u Biblioteku pokazatelja, mogao bi biti praćenje Broja korisnika usluga poduzetničkih potpornih institucija.

2. Očuvanje perspektivnog tržišta rada i zapošljavanje

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Zaposlenost prema dobi, ekonomskoj aktivnosti i NUTS 2 regionalnoj razini	19.777	10% rast	n/p

2.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 2

Ovaj posebni cilj svojim ostvarenjem doprinosi razvoju novih programa obrazovanja radi povezivanja obrazovnog sustava s tržištem rada u Brodsko-posavskoj županiji, Republici Hrvatskoj i na području Europske unije. Ostvarenje posebnog cilja dovest će do povećanja zaposlenosti, društvene uključenosti i samozapošljavanja.

Mjere pomoću kojih će se posebni cilj do kraja 2027. godine realizirati su sljedeće:

- *Mjera 2.1. Povećanje zaposlenosti i poticanje društvene uključenosti*
- *Mjera 2.2. Poticanje samozapošljavanja i zapošljavanja*

Državni zavod za statistiku javno objavljuje podatke o zaposlenosti i za područje županija. Uvidom o statističke podatke DZS-a, utvrđeno je postojanje podatka o zaposlenim osobama po županijama prema ekonomskoj aktivnosti. **Početna vrijednost za broj radno aktivnog stanovništva na razini BPŽ za referentnu 2020. godinu je 50.964 osobe, a vrijednost broja radno aktivnog stanovništva za razinu BPŽ za 2023. godinu je 53.231 osoba, što govori o porastu radno aktivnog stanovništva za 4,45%.** Također, stopa registrirane nezaposlenosti 2020. godine za područje BPŽ bila 13,8%, a 2023. godine 10,7%, što prikazuje smanjenje stope registriranih nezaposlenih osoba za 3,1%. Stopa registrirane nezaposlenosti izračunata je kao odnos nezaposlenih prema ukupnom aktivnom stanovništvu.

Podatak o ostvarenju Pokazatelja pod nazivom Zaposlenost prema dobi, ekonomskoj aktivnosti i NUTS 2 regionalnoj razini odnosi se na NUTS2 regiju Panonska Hrvatska u koju Brodsko-posavska županija pripada. Za razinu županije prihvatljiv pokazatelj ishoda bi mogao biti Zaposlenost prema ekonomskoj aktivnosti i NUTS3 regionalnoj razini da bi se odnosio za područje Brodsko-posavske županije. Potrebno je uvrstiti navedeni pokazatelj na NUTS3 razini u Biblioteku pokazatelja kako bi se osiguralo alternativno praćenje pokazatelja ishoda na adekvatnoj razini.

Jedinice JLR(P)S osiguravajući potpore poduzetnicima i provedbom projekata sufinanciranih EU sredstvima, a koji potiču uključenost (projekti iz Programa zapošljavanja žena - *Zaželi*, pomoći u kući, pomoćnici u nastavi i slično), Hrvatski zavod za zapošljavanje osiguravajući poticaje za samozapošljavanje i zapošljavanje, te Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, CTR i druge institucije informiranjem poduzetnika o raznim mjerama, potporama i programima ostvaruju zajednički doprinos ***Mjeri 2.1. Poticanju zaposlenosti i poticanju društvene uključenosti te Mjeri 2.2. Poticanju samozapošljavanja i zapošljavanja.***

Prema podacima iz izrađenih Godišnjih izvješća o provedbi Provedbenih programa jedinica lokalne samouprave u Brodsko-posavskoj županiji za 2023. godinu ***Mjeri 2.1. Poticanju zaposlenosti i poticanju društvene uključenosti*** doprinijele su projektne aktivnosti JLS-ova. Tijekom 2023 s provedbom je završio projekt “Zaposlena“ faza III - pružanje podrške u svakodnevnom životu starijim osobama s područja grada Slavenskog Broda u sklopu kojega se zaposlila 31 žena za pružanje potpore i podrške za 186 starijih i nemoćnih osoba s urbanog područja Slavenskog Broda. U Općini Gundinci, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, provodila se Mjera Unaprjeđenje tržišta rada, tijekom šest mjeseci u 2023. godini. U Općini Vrpolje tijekom 2023. godine završena je provedba projekta „Zaželi za Vrpolje III“ iz trajnog poziva „Zaželi“ – Program zapošljavanja žena – faza III, putem kojeg su dodijeljena novčana sredstva za zapošljavanje 15 žena iz ranjive skupine koje su skrbile o 90 starijih i nemoćnih osoba u nepovoljnom položaju. Krajem 2023. godine Općina Vrpolje potpisala je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda plus u financijskom razdoblju 2021. – 2027. za provođenje projekta pod nazivom „Zaželi za Vrpolje IV“ kroz vremensko razdoblje od 3 godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 720.000,00 EUR. U Općini Slavonski Šamac tijekom 2023. godine broj korisnika koji su u 2023. godini koristili usluge projekta ZAŽELI – program zapošljavanja žena faza III je 135. U Općini Oprisavci završen je projekt „Zaželi 2“. Tijekom 2023. godine poslana

je prijava na Javni poziv Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike za projekt “Zaželi 3“ kroz koji se planira zaposliti 10 žena. U Općini Gornja Vrba tijekom 2023. godine završen je projekt Zaželi III. faza.

3. Razvoj znanosti i obrazovanja

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Izdaci za obrazovanje u BDP	1,15%	20% rast	n/p
Izdaci za istraživanja i razvoj, u % BDP-a	0,01%	20% rast	n/p

3.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 3

Ovaj posebni cilj odnosi se na ulaganja u unapređenje sustava znanosti i obrazovanja, posebno u pogledu povezanosti s potrebama gospodarstva, osiguravanja jednake dostupnosti obrazovnih programa te sprječavanja ranog napuštanja školovanja. Brodsko-posavsku županiju u području znanosti i obrazovanja karakteriziraju dobro razvijena obrazovno-odgojna infrastrukturna osnova, uspostavljeni centri kompetencija u strukovnom obrazovanju te spremnost i odlučnost Županije za ulaganja u nova znanstveno-obrazovna područja u skladu s ključnim razvojnim trendovima (zeleno, digitalno, bioekonomija, socijalne inovacije i drugo).

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 3.1. Poticanje ulaganja u znanost i obrazovanje*
- *Mjera 3.2. Unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz nove obrazovne programe i novu infrastrukturu*

- *Mjera 3.3. Osiguranje jednakog pristupa obrazovanju*

S obzirom na to da podatak o visini BDP-a za Brodsko-posavsku županiju nije dostupan, ostvarenje pokazatelja ishoda Izdaci za obrazovanje u BDP kao i Izdaci za istraživanja i razvoj, u % BDP-a za Posebni cilj 3. Razvoj znanosti i obrazovanja, nije moguće iskazati. Alternativni je način praćenja Posebnog cilja 3. Razvoj znanosti i obrazovanja, nakon uvođenja novih pokazatelja ishoda u Biblioteku pokazatelja, Broj izgrađenih/rekonstruiranih predškolskih ustanova, Broj izgrađenih i rekonstruiranih osnovnih i srednjih škola, Broj sudionika u programima cjeloživotnog obrazovanja, Broj uvedenih novih obrazovnih programa, Iznos stipendija učenicima.

Iako vrijednost ostvarenja pokazatelja nije moguće iskazati na zadani način, tijekom 2023. godine su na razini područja Brodsko-posavske županije provedene aktivnosti koje su se odnosile na kvalitetan razvoj obrazovanja i znanosti, a koje uključuju projekte:

- Izrada projektno-tehničke dokumentacije za projekt **Regionalni tehnološki i inovacijski centar za strojarstvo (RTICS)** koji podržava jačanje konkurentnosti i intenzivan razvoj poduzeća temeljen na znanju, inovacijama i novim tehnologijama. Projekt je proveden u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. te je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Ukupna vrijednost projekta je 502.405,60 EUR, a EU sufinanciranje iznosi 427.044,76 EUR,
- Projekt **Izrade projektno – tehničke dokumentacije Centra strukovne izvrsnosti u bioekonomiji** ukupne vrijednosti 232.384,68 EUR koji je sufinanciran sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj završen je 31. prosinca 2023. godine,
- „**Centar kompetencija za napredno inženjerstvo Nova Gradiška**“, ukupne vrijednosti 15.820.988,38 EUR je projekt koji je osmišljen u svrhu unapređenja gospodarskog razvoja i poslovne konkurentnosti na području istočne Hrvatske,
- Projekt Tehničke škole Slavonski Brod „**Regionalni centar kompetentnosti Slavonika 5.1.**“ koji je završen u prosincu 2023. godine“, a projektom se uspostavio Regionalni centar kompetentnosti (RCK) u sektoru strojarstva u suradnji s 9 strukovnih škola i 6 stručnih partnera- privlačan, inovativan i tehnološki napredan sustav obrazovanja i osposobljavanja spreman za provedbu učenja temeljenog na radu
- „**Helping – faza VI**“ – projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama u Slavonskom Brodu,

- „S osmijehom u školu 5“, projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama na području Brodsko-posavske županije,
- „S osmijehom u školu 6“, projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama na području Brodsko-posavske županije,
- „Inovativnim umom do pametnih škola - Pametne škole 2“, projekt prekogranične suradnje radi ostvarivanja održivog i ugljen-neutralnog energetskeg sustava i smanjenja onečišćenja okoliša i zraka u Brodsko-posavskoj županiji i Tuzlanskom kantonu u BIH,
- Tijekom 2023. godine ulaganje u zemljišta, nekretnine **Sveučilišta u Slavonskom Brodu** ukupno je iznosilo 980.149,69 EUR, od čega je 655.018,08 EUR iz vlastitih sredstava Sveučilišta, 59.685,99 EUR iz sredstava EU projekata, a od strane Brodsko-posavske županije 265.445,62 EUR.

Tijekom 2023. godine provedeni su radovi rekonstrukcije školskih kuhinja u osnovnim školama *Blaž Tadijanović, Bogoslav Šulek, Ivana Brlić Mažuranić i Antun Mihanović*. Istovremeno, osigurana su bespovratna sredstva za osam vrtića iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti koja su namijenjena izgradnji, dogradnji, rekonstrukciji i opremanju dječjih vrtića u Gradu Slavonskom Brodu. Nastavno na navedeno, najavljeno je da će se iz NPOO poziva osigurati tri nova vrtića, tri vrtića će biti dograđena i opremljena te će se još dva objekta rekonstruirati i prenamijeniti u dječje vrtiće.

U Općini Rešetari tijekom 2023. godine uređena je Osnovna škola *Ante Starčević* u Rešetarima te je također nabavljena nova fiksna oprema za dječje igralište u sklopu vrtića u Rešetarima.

Rekonstruiran je prostor objekta Dječjeg vrtića *Čarobni svijet* u Adžamovcima.

U Općini Vrpolje u rujnu 2023. godine završena je provedba projekta koji se financirao iz EU fonda „S knjigom nismo sami“ iz Poziva „Čitanjem do uključivog društva“ ukupne vrijednosti 390.417,88 EUR. Projektom je uspostavljena pokretna knjižnica (bibliokombi) koja radi na području Općine Vrpolje, Općine Velika Kapanica i Općine Sikirevci. Kroz uspostavu pokretne knjižnice doprinosi se ostvarenju većeg broja korisnika Hrvatske čitaonice u Vrpolju i samoj važnosti čitanja.

Navedenim aktivnostima doprinijelo se ***Mjeri 3.1. Poticanje ulaganja u znanost i obrazovanje i Mjeri 3.2. Unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz nove obrazovne programe i novu infrastrukturu.***

Projektom izgradnje Osnovne škole „Milan Amruš“ doprinijelo se *Mjeri 3.3. Osiguranje jednakog pristupa obrazovanju*. Ukupna vrijednost projekta 7,8 milijuna eura. Dana 21. studenoga 2023. godine potpisan je Sporazum o izgradnji te potom položen kamen temeljac. Projekt je ukupne vrijednosti 7,8 milijuna eura, a izgradnju sufinanciraju: Ministarstvo znanosti i obrazovanja u omjeru 85,70%, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 9,18% te Brodsko-posavska županija u omjeru 5,12%. Grad Slavonski Brod osigurao je zemljište za novu školu u Ulici Augustina Kažotića te je za projektnu dokumentaciju, idejno rješenje i vodni doprinos realizirao rashode u iznosu od 59.246,99 EUR (446.396,47 kn).

Prema podacima iz izrađenih Godišnjih izvješća o provedbi Provedbenih programa jedinica lokalne samouprave u Brodsko-posavskoj županiji za 2023. godinu provedbom projekata (dodjele stipendija učenicima i studentima na razinama JLP(R)S, subvencije prijevoza za učenike, kupnjom radnih bilježnica i radnih materijala za školsku djecu i slično), doprinijelo se Posebnom cilju 3. u cijelosti.

U prosincu 2023. godine Brodsko-posavska županija potpisala je Ugovor za sufinanciranje prijevoza željeznicom za čak 800 studenata s područja županije koji redovito studiraju na području Republike Hrvatske, u vrijednosti 95.679,87 EUR.

Prema Javnom natječaju Brodsko-posavske županije za dodjelu stipendija redovitim studentima za akademsku 2022./2023. godinu s područja Brodsko-posavske županije, dodijeljeno je 13 stipendija za studente koji se školuju za deficitarna zanimanja i 4 stipendije za darovite studente.

U Gradu Nova Gradiška utrošeno je 13.200,00 EUR za stipendije učenicima (13), a za stipendije studentima (27) utrošeno je 45.225,00 EUR.

U Gradu Slavonskom Brodu je tijekom 2023. godine potpisano 50 ugovora o dodjeli stipendija za učenike srednjih škola, koji se školuju za deficitarna zanimanja.

U Općini Nova Kapela putem javnog poziva za dodjelu stipendija redovnim studentima Općina je dodijelila stipendije te nabavila radne bilježnice za učenike Osnovne škole „Antun Mihanović“ Batrina, Nova Kapela. U Općini Rešetari tijekom 2023. godine stipendiju je primilo 12 učenika i 10 studenata. Općina Gornja Vrba je tijekom 2023. godine sufinancirala boravak 51 djece u vrtićima na području grada Slavonskog Broda. U Općini Oprisavci se svake godine isplaćuje jednokratna novčana pomoć svim studentima koji redovno upisuju višu godinu studija u iznosu 200,00 EUR. Tijekom 2023. godine isplaćena je jednokratna pomoć 38

studenata s područja Općine. U Općini Slavonski Šamac dodijeljeno je 10 jednokratnih novčanih pomoći. U Općini Oprisavci tijekom 2023. godine Općina je sufinancirala nabavu kombi vozila Osnovnoj školi „Stjepan Radić“ za prijevoz hrane do područnih škola. Sufinanciran je i boravak djece s područja Općine u svim dječjim vrtićima u iznosu 100,00 EUR po djetetu, također je i završeno opremanje dječjeg vrtića u Oprisavcima. U Općini Vrpolje tijekom 2023. godine provedena je mjera sufinanciranja nabave školskog materijala do 70,00 EUR za sve učenike osnovne i srednje škole. Kroz mjeru jednokratne novčane pomoći u iznosu od 300,00 EUR po studentu za sve redovite studente s područja Općine Vrpolje poticalo se mlade na upis visokog školskog obrazovanja. U Općini Donji Andrijevcima tijekom 2023. godine provodio se program predškole, isplaćena su sredstva za plaće i doprinose, potrošne materijale i materijale za rad te jednokratne pomoći za studente. U Općini Sibinj tijekom 2023. godine ukupno je 27 studenata koristilo stipendiju.

4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine za gospodarski rast i razvoj

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Noćenja u turističkim smještajnim objektima	64.433 (2019.)	15% rast	26,56% rast (2023.)

4.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 4

Ovaj posebni cilj osigurava korištenje prirodnog i kulturnog bogatstva Brodsko-posavske županije za potrebe ostvarivanja održivog turizma i gospodarskog rasta. Interes za ruralnim, ekološkim i kulturnim turizmom i dalje neprestano raste te se ovim posebnim ciljem žele pojačati komparativne prednosti koje BPŽ ima temeljem bogate prirodne i kulturne baštine.

Bogatstvo prirodne i kulturne materijalne i nematerijalne baštine u Županiji otvara mogućnosti gospodarskog korištenja kulturne i prirodne baštine, razvoja kulturnih i kreativnih industrija, daljnjeg, korištenja programa EU-a za razvoj kulture i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine, kao i mogućnost razvoja sportskog, ruralnog, kulturnog i zdravstvenog turizma.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 4.1. Valorizacija i stavljanje u funkciju kulturne i prirodne baštine*
- *Mjera 4.2. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma*
- *Mjera 4.3. Jačanje turističke destinacije*

U 2019. godini, koja je ujedno bila i rekordna godina hrvatskog turizma prije nastanka pandemije uzrokovane virusom Covid-19, zabilježeno je 64.433 noćenja na području BPŽ. **Tijekom prethodne 2023. godine zabilježeno je 81.548 noćenja što ukazuje na rast od 26,56% u odnosu rekordnu 2019. godinu, odnosno premašena je ciljna vrijednost pokazatelja za 11,56%.** Budući da je 2020. godina bila godina pandemije u kojoj su značajno

smanjena putovanja, turistički podaci se, prema izvorima iz Turističke zajednice Brodsko-posavske županije, računaju prema podacima iz 2019., a ne 2020. godine te se u ovom slučaju 2019. godina uzima za referentnu godinu. Rezultat ukazuje na tendenciju rasta broja noćenja na području BPŽ te se očekuje da će isti nastaviti rasti s obzirom na to da je na području BPŽ u tijeku je nekoliko projekata koji će doprinijeti jačanju prepoznatljivosti i privlačnosti Brodsko-posavske županije kao turističke destinacije.

Kao doprinos Mjeri 4.1. Valorizacija i stavljanje u funkciju kulturne i prirodne baštine osobito se ističe provedba projekta „Izgradnja Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju“. Projekt se odnosi na revitalizaciju arheološkog nalazišta „Dobrevo“ te izgradnju i opremanje Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju radi provedbe kulturnih, obrazovnih i ostalih sadržaja. Projektom će se razviti i prateći sadržaji, programi i usluge lokalnih proizvoda za posjetitelje te će se omogućiti njihova valorizacija. Turističkim i kulturnim programima koji će se kroz aktivnosti projekta razviti, povećat će se atraktivnost te turistička prepoznatljivost lokacije, a i Brodsko-posavske županije u cijelosti. U Općini Vrpolje u 2023. godini završeno je i uređenje oltara u Crkvi Rođenja sv. Ivana Krstitelja. Mjerom valorizacije i stavljanje u funkciju kulturne i prirodne baštine doprinosi se ulaganju u očuvanje kulturne baštine kroz program kapitalnih donacija neprofitnim organizacijama.

U sklopu provedbe ITU mehanizma 2014.-2020. završena je provedba projekata koji su se provodili u Tvrđavi Brod, a koji doprinose Mjeri 4.3. Jačanje turističke destinacije. To su:

- Kuća Tambure - Slavonska notna bajka - infrastrukturni radovi: obnovom korisne površine sjevernog dijela zapadnog kavalira Tvrđave Brod u Slavonskom Brodu i stvoren je preduvjet njegove namjene u prostor „Kuća Tambure - Slavonska notna bajka“,
- Kuća Tambure - Slavonska notna bajka - opremanje: Cilj ovog projekta je doprinos održivom gospodarskom razvoju Slavanskog Broda i okolne regije kroz razvitak i širenje ponude kulturnog turizma unaprjeđenjem kulturne baštine,
- Obnova Tvrđave – infrastrukturni radovi u sklopu kojih su rekonstruirani sjeverni dio zapadnog i zapadni dio sjevernog kavalira Tvrđave Brod, za potrebe buduće Kuće tambure i edukativnog multimedijalnog centra,
- Obnova Tvrđave – opremanje: specifični cilj projekta je opremanje dijela kavalira Tvrđave Brod u suvremeni edukacijsko-multimedijalni centar kao nove kulturno-

turističke atrakcije koja ima za cilj stvarati inovativne kulturno-umjetničke, edukativne i druge sadržaje.

Tijekom 2023. godine Grad Slavonski Brod je kroz Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“ koji je raspisan u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. osigurao je 331.807,00 EUR bespovratnih sredstava za projekt „Priprema projektne dokumentacije projekta Botanički vrt u Slavonskom Brodu“. Ukupna vrijednost projekta je 646.825,00 EUR.

Diljem županije od strana JLS-ova uređene su biciklističke, pješačke i poučne staze.

5. Demografski rast i aktivno življenje

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Iznos isplaćenih potpora za novorođenu djecu	4.042.255,40 kn (2020.) (536.499,49 €)	50% rast	5,19% pad (2023.)

5.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 5

Ovaj posebni cilj osigurava zaustavljanje negativnog trenda gubitka i starenja stanovništva na području Brodsko-posavske županije poticanjem pronatalitetne politike i zaustavljanjem iseljavanja mladih. Uvođenjem ovog posebnog cilja stvaraju se mogućnosti za smanjenje, odnosno preokret negativnog demografskog trenda, prvenstveno korištenjem mjera nacionalne demografske politike, ali i učenjem na primjerima dobre prakse u provedbi uspješne pronatalitetne politike u pojedinim JLS-ovima koji se mogu primjenjivati na području cijele Županije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 5.1. Poticanje pronatalitetne politike*
- *Mjera 5.2. Zaustavljanje iseljavanja mladih*

Za potrebe izvještavanja o ostvarenoj vrijednosti ovog pokazatelja ishoda, CTR je svim jedinicama lokalne samouprave s područja BPŽ uputio upit vezano uz iznos isplaćenih potpora za novorođenčad u 2023. godini. **Odgovor na upit dostavilo je ukupno 16 jedinica lokalne samouprave.**

Na temelju provedenog istraživanja i dobivenih podataka zaključeno je sljedeće:

Tijekom 2023. godine je na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije, prema dostupnim podacima, isplaćeno 508.640,30 EUR potpora za novorođenu djecu. Ciljana vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća iznos isplaćenih potpora u ukupno 28 jedinica lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije (26 općina i 2 grada), a ostvarena vrijednost isplaćenih potpora u 2023. godini, sukladno dostavljenim podacima, je za 5,19% manja u odnosu na iznos isplaćenih potpora u referentnoj 2020. godini. U odnosu na 2022. godinu iznos je manji za čak 11%.

S obzirom na to da nisu sve jedinice lokalne samouprave dostavile traženi podatak, može se zaključiti da podatak za 2023. godinu nije potpun. Podatke o „Iznos isplaćenih potpora za novorođenu djecu“ su dostavile općine Brodski Stupnik, Bukovlje, Cernik, Donji Andrijevi, Gornji Bogićevci, Gundinci, Klakar, Okučani, Oriovac, Podcrkavlje, Rešetari, Slavonski Šamac, Stara Gradiška, Sibinj, i gradovi Slavonski Brod i Nova Gradiška.

Grad Slavonski Brod je roditeljima djece rođene u 2023. godini, osim isplate jednokratne novčane naknade za novorođenu djecu, u 2023. godini isplatio i božićnice za novorođenčad, za što je iz gradskog proračuna izdvojeno 308.241,68 EUR, za ukupno 855 potpora. Pomoć u obliku naknade za nabavku opreme ili u opremi vrijednosti 132.108,48 EUR dodijeljena je za 205 prvorođene djece u obitelji. Na ovaj je način roditeljima s područja Grada Slavenskog Broda za novorođenu djecu u 2023. godini pružena potpora u sveukupnom iznosu od 440.350,16 EUR.

Tijekom 2023. godine s razina lokalne samouprave postojale su i druge vrste potpora povezanih s pronatalitetnom politikom među kojima se ističu potpore za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji, bilo u vidu oslobođenja od doprinosa, bilo u vidu pomoći za kupnju zemljišta ili izgradnjom novih stambenih objekata za mlade obitelji za najam s pravom otkupa.

U Općini Brodski Stupnik 13 korisnika iskoristilo je program stambenog zbrinjavanja.

U Općini Nova Kapela u 2023. godini dodijeljena su sredstva obiteljima za rješavanje stambenog pitanja.

U Općini Rešetari tijekom 2023. godine isplaćene su 24 naknade za novorođenčad te sufinanciran rad vrtića za svu djecu s područja Općine.

U Općini Vrpolje sklopljeni su Ugovori s deset mladih obitelji za rješavanje stambenog pitanja korištenjem financijske pomoći za kupnju stambenog objekta, gradnju i rekonstrukciju stambenog objekta s ciljem postizanja demografske revitalizacije.

U Općini Sibirj tijekom 2023. godine isplaćene su potpore za 38 djece što pozitivno utječe na demografske prilike kroz demografske mjere. Također, tijekom 2023. godine potporu iz Programa za mlade obitelji iskoristilo je 18 korisnika.

Dječji vrtić "Ivana Brlić-Mažuranić" Slavonski Brod, zajedno s projektnim partnerima Dječjim vrtićem "Potjeh" i gradom Slavonskim Brodom, proveli su projekt OBITELJ +, a zahvaljujući ovom projektu u dječjim vrtićima organiziran je rad u poslijepodnevnim satima. Vrijednost projekta iznosila je 409.074,13 eura, a u potpunosti je financiran bespovratnim sredstvima Europske unije. Projekt je uspješno okončan u rujnu 2023. godine.

Navedenim aktivnostima **doprinijelo se objema mjerama Posebnog cilja 5. Demografski rast i aktivno življenje.**

U budućnosti u Biblioteku pokazatelja trebalo bi se unijeti i pokazatelji na takvim i/ili sličnim područjima intervencija.

6. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu skrb

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“	640.242.209,64 kn (84.974,744,13 EUR)	10% rast	25,98% rast (2023.)

6.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 6

Ovim se posebnim ciljem osigurava poboljšanje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga putem socijalnog uključivanja, unapređenja i modernizacije sustava zdravstvene zaštite i sustava socijalne skrbi.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 6.1. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu zdravstvene skrbi*
- *Mjera 6.2. Povećanje dostupnosti i kvalitete usluga u sustavu socijalne skrbi*

Sukladno godišnjem izvršenju proračuna Brodsko-posavske županije, za 2023. godinu, pokazatelj ishoda pod nazivom **Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“**, tijekom 2023. godine ostvaren je u vrijednosti od **107.050.841,00 EUR** na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije. Iz priložene tablice vidljivo je da je premašena ciljna vrijednost pokazatelja ishoda, koja pokazuje rast od **25,98%**, što je **15,98% više** u odnosu na ciljnu vrijednost pokazatelja ishoda od **10%**, koja je planirana na razini od **7 godina**.

Zdravstveni sustav Brodsko-posavske županije obuhvaća opremljene zdravstvene ustanove, liječnički i drugi zdravstveni kadar, kao i relativno dobro stanje zdravstvene infrastrukture, što je cilj održati i u narednom razdoblju.

Tijekom 2023. godine provedene su aktivnosti pripreme i provedbe projekata koji doprinose ostvarenju *Mjere 6.1. i Mjere 6.2.* Od strane Brodsko-posavske županije završena je provedba projekta Doma zdravlja Slavonski Brod „Stručnim usavršavanjem doktora obiteljske medicine do povećanja kvalitetne zdravstvene zaštite“ čijom provedbom je unaprijeđena kvaliteta zdravstvene i socijalne skrbi na području Županije. Također, izrađena je projektno-tehnička dokumentacija za izgradnju i opremanje Centra hitne i intervencijske medicine u Slavonskom Brodu te je završena provedba projekta Brodsko-posavske županije „Simulacijsko-edukacijski centar za upravljanje rizicima od katastrofa radi jačanja kapaciteta za prilagodbu klimatskim promjenama“.

Na području BPŽ kontinuirano se provode se projekti pomoći u kući.

U 2023. godini završena je i provedba projekta „Senior club“, korisnika Hrvatski crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Slavonski Brod, vrijednosti 14.382.724,07 kn (1.908.915,53 €) sufinanciran europskim sredstvima koji obuhvaća osiguravanje pružanje usluga Dnevnog boravka u rekonstruiranim i adekvatno opremljenim prostornim jedinicama Hrvatskog crvenog križa Gradskog društva Slavonski Brod.

Od strane Grada Slavenskog Broda, tijekom 2023. godine izvršeno je ulaganje 32.454,61 eura u svrhu izrade idejnog rješenje za izgradnju Doma za boravak starijih i nemoćnih Slavonski Brod. Realizacijom aktivnosti Doma povećat će se trenutno nedostatni kapaciteti u segmentu smještaja, dok će se kroz novi i suvremeni objekt omogućiti višenamjenski prostori koji će omogućiti i dnevni boravak te palijativnu skrb građana koji za tim imaju potrebu.

Krajem studenog 2023. godine u Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“ u Slavonskom Brodu krenula je izgradnja heliodroma, platforme koja će služiti za slijetanje i polijetanje helikoptera u službi hitne medicinske pomoći. Vrijednost radova izgradnje heliodroma u sklopu gradske bolnice u Slavonskom Brodu iznosi oko 470 tisuća eura.

Tijekom 2023. godine u provedbi su bili i sljedeći projekti specijalizacija:

- Specijalizacija iz kliničke mikrobiologije u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0101, ukupne vrijednosti 172.259,82 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti kliničke mikrobiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista kliničke mikrobiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog mikrobiologa u Zavodu i time

osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista kliničke mikrobiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,

- Specijalizacija iz epidemiologije br.1. u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0100, ukupne vrijednosti 141.670,90 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti epidemiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista epidemiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog epidemiologa u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo i time osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista epidemiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,
- Specijalizacija iz epidemiologije br.2. u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, oznake NPOO.C5.1.R3-I1.01.0099, ukupne vrijednosti 132.252,04 €. Cilj projekta je poboljšanje pristupa uslugama iz djelatnosti epidemiologije na području Brodsko-posavske županije kroz financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine specijalista epidemiologije. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog epidemiologa u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo i time osposobljavanje jednog doktora medicine specijalista epidemiologije koji predstavljaju ciljnu skupinu projekta,
- Centralno financiranje specijalizacije doktora obiteljske medicine u Domu zdravlja Dr. Andrija Štampar Nova Gradiška. Cilj projekta je poboljšati dostupnost uslugama iz djelatnosti obiteljske medicine na području Brodsko-posavske županije financiranjem specijalističkog usavršavanja zdravstvenog djelatnika, doktora obiteljske medicine te osiguranje ostanka rada specijalista u Domu zdravlja Dr. A. Štampar Nova Gradiška. Projektom će se omogućiti specijalizacija jednog doktora obiteljske medicine u Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“. Ukupna vrijednost projekta iznosi 109.242,58 €.

Tijekom 2023. godine prijavljen je projekt Izgradnje i opremanja Centra za starije osobe u Vrpolju ukupne vrijednosti 6.810.848,82 eura. Prijavitelj projekta je Općina Vrpolje, a partner na projektu je Brodsko-posavska županija. Projekt je prijavljen na Javni poziv NPOO.C4.3.R3-I4.01, Izgradnja i opremanje centara za starije osobe (izvaninstitucijske i institucijske usluge). Projektom „Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Vrpolju“ će se izgraditi i opremiti građevina kako bi se uspostavila javna ustanova Centar za starije osobe u Vrpolju kroz koje će se povećati dostupnost izvaninstitucijskih i institucijskih usluga dugotrajne skrbi za osobe

starije životne dobi te njihova ravnomjernija teritorijalna pokrivenost. Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 17. kolovoza 2023. godine odobrena su bespovratna sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 5.072.063,51 eura za navedeni projekt.

U Općini Brodski Stupnik provedene su aktivnosti u sklopu dva socijalna programa kroz financijsku pomoć udrugama koje pomažu osobama s invaliditetom i Crveni križ.

Općina Bukovlje snosi troškove ogrjeva korisnicima centra za socijalnu skrb s područja općine. Tijekom 2023. godine mjeru je koristilo 17 korisnika, a za istu je izdvojeno 3.105,90 EUR.

U Općini Donji Andrijevcu provodio se Projekt „Zaželi“ koji je u 2023. godini trajao 8 mjeseci te je za realizaciju utrošeno 65.618,15 EUR. Isplaćivana su sredstva za jednokratne pomoći za novorođenčad te nagrade učenicima studentima s najboljim ostvarenim rezultatima tijekom prošle školske godine.

U Općini Rešetari tijekom 2023. godine isplaćena je jednokratna pomoć za 22 korisnika.

U Općini Sibinj tijekom 2023. godine 88 korisnika koristilo je jednokratne novčane pomoći Općine.

7. Ulaganja u kulturu

7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih	361	397	457 (2023.)

7.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 7

Ovaj je posebni cilj usmjeren na očuvanje i daljnje osnaživanje bogate materijalne i nematerijalne kulturne baštine Brodsko-posavske županije putem ulaganja u poboljšanje infrastrukture u kulturi te podržavanja i daljnjeg osnaživanja kulturno umjetničkih programa i rada kulturnih društava.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 7.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu u kulturi*
- *Mjera 7.2. Podrška kulturno umjetničkim programima i radu kulturnih društava*

Na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, a prema područjima djelatnosti NKD-a 2007, u djelatnosti *R Umjetnost, zabava i rekreacija*, u prosincu 2023. godine evidentirano je 457 zaposlenih osoba. Iz navedenog je vidljivo da je premašena ciljna vrijednost pokazatelja ishoda, koja iznosi 397, što je za 60 osoba više u odnosu na ciljnu vrijednost, koja je planirana na razini od 7 godina.

S obzirom na to da je ciljna vrijednost pokazatelja ishoda u Planu razvoja Brodsko-posavske županije iskazana brojčanim iznosom, i ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda je u tabličnom prikazu iskazana na isti način. Sukladno ukupnom broju zaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije (47.511; podaci Državnog zavoda za statistiku, prosinac 2023. godine) **udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima iznosi 0,96%.**

Tijekom 2023. godine provedene su aktivnosti pripreme i provedbe projekata koje su se odnosile na povećanje ulaganja u infrastrukturu u kulturi. Osobito se ističe provedba projekta „Izgradnja Kulturno-turističkog centra Eko-etno kuće u Vrpolju“ kroz koji će se povećati turistička ponuda na području Brodsko-posavske županije, odnosno u Općini Vrpolje i povećati ulaganja u kulturu. Kroz realizaciju ovog projekta doprinijeti će se **Mjeri 7.1. Poticanju ulaganja u infrastrukturu u kulturi**. Provedbom ovog projekta planirana su i izravna i neizravna zapošljavanja, što ima utjecaj i na ostvarenje ciljne vrijednosti pokazatelja ishoda Posebnog cilja.

Na području BPŽ u tijeku je nekoliko projekata koji će doprinijeti jačanju prepoznatljivosti i privlačnosti Brodsko-posavske županije kao turističke destinacije u smislu sadržaja u području kulture, kao što su obnova Tvrđave Brod, Kuća tambure – Slavonska notna bajka, izgradnja botaničkog vrta u Slavonskom Brodu, Eko-etno kuća u Vrpolju, Etno kuća u Sikirevcima.

8. Razvoj klasičnih grana gospodarstva korištenjem zelene i digitalne tranzicije

8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Poduzeća koja zapošljavaju ICT stručnjake	Novi pokazatelj	50% rast	n/p
Udio inovativnih poduzeća koja su uvela inovacije za dobrobit okoliša	Novi pokazatelj	10% rast	n/p

8.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 8

Osmi po redu, posebni cilj osigurava uvođenje održivog, zelenog i digitalnog poslovanja u sve tradicionalne grane gospodarstva putem privlačenja investicija i promocije Brodsko-posavske županije kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte, poticanje informatizacije i digitalizacije poslovanja te poticanje društveno odgovornog poslovanja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 8.1. Privlačenje investicija i promocija BPŽ - kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte*
- *Mjera 8.2. Poticanje informatizacije i digitalizacije poslovanja*
- *Mjera 8.3. Poticanje društveno odgovornog poslovanja*

Podatak o ostvarenoj vrijednosti za pokazatelj ishoda pod nazivom Poduzeća koja zapošljavaju ICT stručnjake nije dostupan. Izvor koji je naveden u Biblioteci pokazatelja (DZS) ne raspolaze podacima o ostvarenju navedenih pokazatelja. **Podaci o istraživanju i razvoju te inovacijama raspoloživi su samo na razini Republike Hrvatske.**

U 2023. godini ovom posebnom cilju doprinijelo se kroz *Mjeru 8.1. Privlačenje investicija i promocija BPŽ-a kao privlačne destinacije za gospodarske subjekte* izradom projektno-tehničke dokumentacije potrebne za provedbu projekta Regionalni tehnološki i inovacijski centar za strojarstvo – RTICS. Također, doprinos ovoj Mjeri ostvaren je i kroz brošuru pod

nazivom „Analiza stanja u poduzetničkim zonama na području Brodsko-posavske županije“, koja je izrađena u suradnji Brodsko-posavske županije i Centra za razvoj Brodsko-posavske županije. Poduzetničke zone Brodsko-posavske županije imaju važnu ulogu za poticanje gospodarskog rasta županije, otvaranje radnih mjesta te poboljšanje opće kvalitete života stanovništva.

9. Razvoj bioekonomije

9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u Županije	9,20%	12%	n/p

9.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 9

Ovim se posebnim ciljem potiču ulaganja u razvoj bioekonomije, ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda i razvoj lokalnog tržišta te stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem.

Bioekonomija je prepoznata u svijetu kao bitan stup ekonomskog razvoja, a svijest o njezinoj važnosti širi se i u RH. Zbog svojih obilježja, prvenstveno bogatstva prirodnim resursima, Brodsko-posavska županija ima velik potencijal za razvoj bioekonomije odnosno za zeleni rast i razvoj te za razvoj zelenog gospodarstva. Ostale komparativne prednosti BPŽ-a u razvoju bioekonomije su povoljna struktura poljoprivrednog zemljišta sa značajnim udjelom gospodarstava s većim poljoprivrednim površinama, pozitivni pomaci poslovanja u poljoprivredi odnosno porast iskoristivosti poljoprivrednih površina, povećanje proizvodnje pojedinih tradicionalnih i netradicionalnih kultura, kao i povećanje interesa i ulaganja u ekološku proizvodnju, uzgoj slatkovodne ribe te intenziviranje navodnjavanja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. su sljedeće:

- *Mjera 9.1. Poticanje ulaganja u razvoj bioekonomije*
- *Mjera 9.2. Ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda te razvoj lokalnog tržišta*
- *Mjera 9.3. Stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem*

Iz pokazatelja ishoda pod nazivom Udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP – u Brodsko-posavske županije tijekom 2020. godine ostvarena je vrijednost od 9,20 %. **Budući da podatak BDP-a za 2023. godinu do izrade ovog izvješća nije dostupan za razinu Brodsko-posavske županije, nije moguće iskazati udio prihoda poljoprivrednog sektora u BDP-u Županije.** Alternativni način praćenja bi mogao biti, nakon uvođenja u Biblioteku pokazatelja Broj projekata iz područja bioekonomije, kao i Udio zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede u ukupnom broju zaposlenih.

Tijekom 2023. godine se ovom posebnom cilju doprinijelo kroz *Mjeru 9.1. Poticanje ulaganja u razvoj bioekonomije* aktivnostima u provedbi projekta Brodsko-posavske županije „Izrada projektno-tehničke dokumentacije Centra strukovne izvrsnosti u bioekonomiji“ koji je sufinanciran europskim sredstvima. Projektom je izrađena projektno-tehnička dokumentacija, ishođene su potrebne građevinske dozvole za praktikume vezano uz poljoprivrednu proizvodnju te rekonstrukciju staklenika i plastenika uz projekt za navodnjavanje. Također, izrađena je marketing strategija, studija izvedivosti s analizom troškova te 3D arhitektonska vizualizacija.

Mjeri 9.2. Ulaganja u porast produktivnosti i kvalitete poljoprivrednih proizvoda te razvoj lokalnog tržišta doprinijelo se kroz značajan projekt izgradnje poljoprivredno-poduzetničkog inkubatora na području Općine Cernik, ukupne vrijednosti 1,2 milijuna eura.

U Općini Sibinj izrađen je program za poljoprivrednike, te je tijekom 2023. godine dodijeljeno četiri potpore poljoprivrednicima za provedbu razvojnih projekata.

U tijeku su aktivnosti izrade projektne dokumentacije od strane Brodsko-posavske županije (idejni projekt, elaborat zaštite okoliša, studija izvodivosti) za izgradnju sustava navodnjavanja

Biđ, kojima će se doprinijeti *Mjeri 9.3. Stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih zemljišta okrupnjavanjem i navodnjavanjem.*

10. Intenzivno korištenje obnovljivih izvora energije i podizanje energetske učinkovitosti

10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije	15,87%	20% rast	7,82% rast (2023.)

10.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 10

Posebnim ciljem 10 razvoj Brodsko-posavske županije usmjeren je prema načelima održivog razvoja, korištenju prirodnih resursa i učinkovitim gospodarstvom putem porasta energetske učinkovitosti i povećanja korištenja obnovljivih izvora energije. Zahvaljujući svom položaju, Brodsko-posavska županija ima izražen potencijal za korištenje određenih oblika obnovljivih izvora energije. Prednosti Brodsko-posavske županije ogledaju se u povoljnim uvjetima i resursima za korištenje obnovljivih izvora energije (biomasa), dosadašnjem iskustvu i korištenju nacionalnih i programa EU-a za ulaganja i korištenje obnovljivih izvora energije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 10.1. Porast energetske učinkovitosti*
- *Mjera 10.2. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije*

Tijekom 2023. godine ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije iznosi 23,69%, što je 7,82% više u odnosu na početnu vrijednost, koja je u referentnoj 2020. godini iznosila 15,87%.

Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda odnosi se na područje Elektre Slavonski Brod i Elektre Vinkovci, s obzirom na to da naselja Sikirevci, Slavonski Šamac, Kruševica i Gundinci, pripadaju području Elektre Vinkovci, ali su uvrštene u ostvarenu vrijednost pokazatelja ishoda za cjelokupno područje Brodsko-posavske županije.

Tablica 1.: Pokazatelj ishoda Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za razdoblje 2020. – 2023. godine (Izvor podataka: Elektra Slavonski Brod)

samo DP Sl.Brod	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	154	345.190.326	56.935.807	16,49%
2021.	188	361.856.975	67.886.293	18,76%
2022.	256	355.296.727	67.636.254	19,04%
2023.	478	375.452.427	91.530.106	24,38%
Ukupno		1.437.796.455	283.988.460	19,75%
DP Vinkovci	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	0	13.639.778	0	0,00%
2021.	7	15.054.404	112.378	0,75%
2022.	15	13.787.659	209.375	1,52%
2023.	29	12.541.713	399.721	3,19%
Ukupno		55.023.554	721.474	1,31%
SVE BPŽ	Ukupan broj obnovljivih izvora u pogonu kom	Finalna potrošnja Elektra Sl. Brod kWh	Proizvodnja iz obnovljivih izvora kWh	Udio obnovljivaca u finalnoj potrošnji
2020.	154	358.830.104	56.935.807	15,87%
2021.	195	376.911.379	67.998.671	18,04%
2022.	271	369.084.386	67.845.629	18,38%
2023.	507	387.994.140	91.929.827	23,69%
Ukupno		1.492.820.009	284.709.934	19,07%

Tumačenje prethodno navedenih podataka:

- Ukupan broj obnovljivih izvora – broj elektrana i postrojenja za samoopskrbu u pogonu. Elektrane svu proizvedenu energiju isporučuju u mrežu, a postrojenja za samoopskrbu su kupci koji sami proizvode električnu energiju za svoje potrebe, a višak proizvedene energije isporučuju u mrežu.
- Finalna potrošnja – obuhvaća sveukupnu potrošnju električne energije na području Elektre Slavonski Brod izraženu u kWh.
- Proizvodnja iz obnovljivih izvora – proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora u kWh.

Tijekom prethodne godine odvijale su se aktivnosti na pripremi projekata koji se odnose na podizanje energetske učinkovitosti poput projekata energetskih obnova javnih zgrada te veće korištenje obnovljivih izvora energije kao što je postavljanje solarnih elektrana na školama kroz projekt Brodsko-posavske županije „Inovativnim umom do pametnih škola - Pametne škole 2“. Također, u vidu povećanja energetske učinkovitosti mogu se istaknuti i prijave šest projekata energetskih obnova u 2023.godini od strane Brodsko-posavske županije na Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava NPOO.C6.1.R1-II.04 „Energetska obnova zgrada javnog sektora“, a to su:

- Energetska obnova - Zdravstveni objekt Nova Gradiška Dom zdravlja Dr. Andrija Štampar, Gajeva ulica 26, Nova Gradiška, 141.697,22 EUR
- Energetska obnova - Sportska dvorana Elektrotehničke i ekonomske škole, Ul. Ljudevita Gaja 24., Nova Gradiška, 1.675.730,60 EUR
- Energetska obnova - Osnovna škola "Vladimir Nazor", Stjepana Radića 3, Adžamovci, 632.589,80 EUR
- Energetska obnova - Industrijsko-obrtnička škola Nova Gradiška, Ljudevita Gaja 22, Nova Gradiška, 2.465.894,41 EUR
- Energetska obnova - Osnovna škola "Ljudevit Gaj", ulica Vladimira Nazora 59, Lužani, 981.548,37 EUR
- Energetska obnova - Elektrotehnička i ekonomska škola, Ulica Ljudevita Gaja 24, Nova Gradiška 907.493,73 EUR.

Pet projekata je ocjenjeno da udovoljavaju pravilima Poziva te se nalaze na rezervnoj listi.

Također, prijavljena su i tri projekta energetske obnove za zgrade Sveučilišta u Slavanskom Brodu:

- Energetska obnova zgrade Strojarskog fakulteta Sveučilišta u Slavanskom Brodu na adresi Ulica Ivana Gundulića 20/1; NPOO.C6.1.R1-II.04 Energetska obnova zgrada javnog sektora, ukupne vrijednosti 569.242,00 EUR,
- Energetska obnova zgrade Biotehničkog odjela Sveučilišta u Slavanskom Brodu; NPOO.C6.1.R1-II.04 Energetska obnova zgrada javnog sektora, ukupne vrijednosti 841.177,17 EUR,

Na području Grada Nova Gradiška, a kao doprinos PC 10, ističe se energetska obnova Društvenog centra.

U Općini Vrpolje kroz modernizaciju javne rasvjete provedena je mjera energetske učinkovitosti, te je proveden postupak izgradnje nove javne rasvjete u Poslovnoj zoni „Vašarište“ u Vrpolju, u sklopu projekta „Izgradnja komunalne infrastrukture unutar i izvan poslovne zone „Vašarište“ i spoja na DC 7 u Vrpolju“.

U Općini Oprisavci tijekom 2023. godine uspješno je proveden projekt „Rekonstrukcija sustava javne rasvjete u Općini Oprisavci“.

U prethodnoj godini izrađena je Strategija zelene urbane obnove Slavanskog Broda, a završena je i 1. faza Akcijskog plana energetske učinkovitosti za razdoblje 2023. – 2025. godine.

U prosincu 2023. godine usvojene su 6. Izmjene i dopune Prostornog plana Brodsko-posavske županije. Izradi 6. Izmjena i dopuna Prostornog plana Brodsko-posavske županije pristupilo se radi usklađivanja prostorno planskih rješenja u dijelu elektroenergetike, posebice korištenja obnovljivih izvora energije, a sve sukladno Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu, koja predstavlja korak do osiguranja vizije niskouglične energije i osigurava prijelaz na novo razdoblje energetske politike kojom će se ojačati sigurnost, postupno smanjiti gubici energije i povećavati energetska učinkovitost, smanjivati ovisnost o fosilnim gorivima, povećati domaća proizvodnja i korištenje obnovljivih izvora energije. Paralelno uz 6. Izmjene i dopune Prostornog plana Brodsko-posavske županije izradila se Strateška studija utjecaja 6. Izmjena i dopuna Prostornog plana Brodsko-posavske

županije na okoliš i Glavna ocjena utjecaja 6. Izmjena i dopuna Prostornog plana Brodsko-posavske županije na ekološku mrežu.

6. izmjenama i dopunama Prostornog plana Brodsko-posavske županije definirano je i dane su smjernice za gradnju sunčanih elektrana (SE):

- Državna / regionalna razina (SE snaga veća od 20 MW direktna provedba temeljem PPŽ):
  1. Okučani/Bodegraj
  2. Cernik/Cernik, Baćin Dol
  3. Podcrkavlje/Glogovica, Dubovik
  4. Slavonski Brod/Slavonski Brod
  5. Vrpolje/Vrpolje
- Državna / regionalna razina (SE snaga veća od 10 (20) MW unutar većih građevinskih područja (postojećih ili planiranih/izdvojene gospodarske namjene izvan naselja ili uz infrastrukturne pojaseve):
  1. Dragalić/Poljane
  2. Nova Gradiška/Nova Gradiška
  3. Gornja Vrba/ Gornja Vrba
  4. Klakar/Rušćica
  5. Velika Kapanica/Beravci
- Lokalna razina (SE do 10 MW (i više) unutar izdvojenog građevinskog područja gospodarske namjene izvan naselja). Sunčane elektrane se planiraju unutar gospodarskih zona (izdvojenog građevinskog područja gospodarske namjene izvan naselja) na površinama oznake I ili K temeljem PPUO/G ili UPU ili plana bilo koje razine, moguće je planirati i veće od 10 MW ukoliko se može preuzeti u distributivni/prijenosni sustav elektromreže ili se dio koristi unutar zone gospodarske namjene,
- Ostale lokacije sukladno važećem Zakonu o prostornom uređenju i odredbama prostornog plana Brodsko-posavske županije.

Na području Općine Vrpolje i poslovnoj zoni „Trnjače“ u Starim Perkovicima započet je postupak izrade projektne dokumentacije za provođenje projekta izgradnje Neintegrirane sunčane elektrane Vrpolje instalirane snage 6,92 MWel sukladno Sporazumu o suradnji na

razvoju projekta Sunčane elektrane Vrpolje između Općine Vrpolje i Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP).

11. Daljnji razvoj komunalne, prometne i društvene infrastrukture

11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Investicije u zaštitu okoliša	859.213,40 kn	30% rast	373% rast (2023.)
Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži	55,5%	47%	61,07% (2023.)

11.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 11

Ovim se posebnim ciljem osigurava uspostava bolje kvalitete javne infrastrukture radi poboljšanja kvalitete života putem ulaganja u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda, razvoja cirkularnog gospodarstva i održivog gospodarenja otpadom, ulaganja u cestovni, željeznički i riječni promet, ulaganja u društvenu infrastrukturu te ulaganja u infrastrukturu i dostupnost širokopojasnog Interneta.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 11.1. Ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda*
- *Mjera 11.2. Razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom*
- *Mjera 11.3. Ulaganje u cestovni, željeznički i riječni promet*
- *Mjera 11.4. Ulaganje u društvenu infrastrukturu*
- *Mjera 11.5. Ulaganje u infrastrukturu i dostupnost širokopojasnog interneta*

Tijekom 2023. godine provedene su aktivnosti pripreme i provedbe projekata koji su se odnosili na investicije u zaštitu okoliša. Iz pokazatelja ishoda pod nazivom investicije u zaštitu okoliša vidljivo je kako je u razdoblju od 2020. do 2023. godine došlo do porasta

investicija u zaštitu okoliša. Početna vrijednost za 2020. godinu je bila 859.213,40 kn (114.037,22 EUR), a **ostvarena vrijednost za 2023. godinu je bila 539.429,11 EUR, što prikazuje rast od 373% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja.** Podatci koji se odnose na investicije u zaštitu okoliša tijekom 2023. godine, prikupljeni su upitom prema jedinicama lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije, na koji je odgovorilo njih 13. Ukupan iznos obuhvaća i ulaganja Brodsko-posavske županije u zaštitu okoliša.

Neke od investicija u zaštitu okoliša koje su se provodile tijekom 2023. godine na području Brodsko-posavske županije odnose se na:

- investicije u početnu fazu RCGO Šagulje,
- izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju sortirnice na području Grada Slavenskog Broda. Grad Slavonski Brod podnio je prijavu na Javni poziv „Izgradnja i opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog otpadnog papira, kartona, metala, plastike i drugih materijala te je prijava pozitivno ocijenjena,
- krajem 2023. godine objavljen je javni natječaj za izgradnju građevine komunalno servisne namjene kompostane. Riječ je o prvoj fazi realizacije projekta izgradnje i opremanja, jer natječaj podrazumijeva izvođenje radova niskogradnje, vodoopskrbe i odvodnje, uz građevinsko-obrtničke, elektro radove i radove dubinskog temeljenja. Cjelokupan projekt procijenjen je na 3.184.978,57 eura. Prijavitelj i korisnik ovog projekta je TD Komunalac Slavonski Brod,
- produženje vodovodne mreže na području Općine Klakar,
- izradu Plana otklanjanja otpadom i prateće geodetske situacije Općine Slavonski Šamac. Na samom kraju 2023. godine Općina Slavonski Šamac je sklopila Ugovor o radovima na uklanjanju i zbrinjavanju otpada te radovi i oprema na uspostavljanju mjera sprečavanja ponovnog odlaganja otpada na teritorijalnom području Općine,
- sufinanciranje analize tla poljoprivrednicima te sanaciju nelegalnog odlagališta u naselju Čajkovci u Općini Vrpolje,
- ulaganje u sustav odvodnje, sanaciju divljih odlagališta, izradu Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za područje Općine Stara Gradiška i Plan zaštite od požara za područje Općine Stara Gradiška odnosno njihovo usklađenje s novonastalim uvjetima,
- izgradnju kanalizacijskog sustava i sanaciju odlagališta na području Općine Cernik,

- investicije za unaprjeđenje kvalitete zraka, tla i vode (održavanje zapuštenih zemljišta - suzbijanje ambrozije) na području Općine Brodski Stupnik,
- ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda (Izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda III. stupnja pročišćavanja, kapaciteta 22100 ES, ishodaena uporabna dozvola - Vodovod Zapadne Slavonije d.o.o., dovršetak projekta "Razvoj vodno komunalne infrastrukture Nova Gradiška 2. faza" u 2023. godini) te razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom na području Grada Nova Gradiška,
- uređenje kanalske mreže na području Općine Gundinci,
- ulaganja u okoliš i odvodnju na području Općine Rešetari,
- razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom (Izgradnja infrastrukture za gospodarenje otpadom (kompostane, sortirnice i sl.), odvojeno prikupljanje otpada, izgradnju reciklažnih dvorišta, sanaciju divljih odlagališta, edukaciju stanovništva svih dobnih skupina o nastanku, odlaganju i ponovnom korištenju otpada kao sirovine/energenta na području Općine Podcrkavlje,
- odvoz i zbrinjavanje staklene ambalaže te odvodnja i pročišćavanje voda na području Općine Okučani,
- sanaciju odlagališta te nabavu kontejnera za konfiskat na području Općine Sibinj,
- ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda, odvojeno prikupljanje otpada, sanaciju divljih odlagališta, edukaciju stanovništva svih dobnih skupina o nastanku, odlaganju i ponovnom korištenju otpada kao sirovine/energenta, ulaganje u prevenciju požara te sanaciju opečarenih površina na području Općine Donji Andrijevci.

Početna vrijednost pokazatelja koji se odnosi na smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži u 2020. godini je bila 55,5% gubitaka u vodovodnoj mreži na području Brodsko-posavske županije. Opskrbljivači vode su Vodovod Slavonski Brod za Slavonski Brod i područje u okolici Slavenskog Broda dok je za grad Novu Gradišku i područje u okolici Nove Gradiške zadužen Vodovod Zapadne Slavonije. Sukladno podacima o gubicima u vodoopskrbnoj mreži i investicijama za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnoj mreži, za područje koje vodom opskrbljuje Vodovod Slavonski Brod, udio gubitaka u vodoopskrbnoj mreži u 2023. godini iznosio **61,07%**, što prikazuje rast od **5,57%** u odnosu na referentnu 2020. godinu. Vodovod Zapadna Slavonija svoje podatke nije dostavio.

Od 2021. godine u tijeku je „Projekt smanjenja gubitaka“ u vodoopskrbi na području grada Slavonskog Broda. Vrijeme provedbe projekta je 5 godina (2021. – 2025.). Ovim projektom se razmatra vodoopskrbna problematika šireg područja, tj. analizira se cjeloviti vodoopskrbni sustav. Na temelju formiranog hidrauličkog modela i provedenih analiza i simulacija (konceptijsko rješenje) pristupa se izgradnji mjerno-regulacijskih okana za formiranje DMA/PMA zona, pronalaženje i uklanjanje kvarova, sanaciji cjevovodne mreže i vodovodnih armatura, nadogradnji NUS-a, opremanju i obuci djelatnika i sve u cilju smanjenja gubitaka vode u vodoopskrbnom sustavu. Proveden je postupak javne nabave za izvođenje radova te su ugovoreni radovi temeljem Okvirnog sporazuma. Tijekom 2021., 2022. i 2023. godine izvedeni su radovi u vrijednosti oko 800.000 eura. Za 2024. god. planom Hrvatskih voda i Vodovoda Slavonki Brod osiguran je iznos od 100.000 eura za izvođenje radova.

Na području Grada Nova Gradiška, ističe se dovršetak gradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda III. stupnja pročišćavanja, kapaciteta 22100 ES.

Kroz ove aktivnosti pridonijelo se ***Mjeri 11.1. Ulaganje u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda.***

Mjeri 11.2. Razvoj cirkularnog gospodarstva i održivo gospodarenje otpadom doprinijelo se kroz aktivnosti na projektu izgradnje RCGO Šagulje, kroz ishodenje lokacijske dozvole. Za pretovarne stanice ishodiene su četiri građevinske dozvole (PS Kutina, Novska, Pakrac i Požega). Za Pretovarnu stanicu Slavonki Brod ishodenje građevinske dozvole u tijeku.

U Općini Rešetari tijekom 2023. godine sanirana su 4 ilegalna odlagališta – u Rešetarima, Adžamovcima, Gunjavcima i Drežniku. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija za reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Kao doprinos Mjeri 11.3. Ulaganje u cestovni, željeznički i riječni promet ističe se rekonstrukcija Željezničke ulice od groblja do ulice Seged u Gradu Nova Gradiška. Također, u tijeku je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s ciljem realizacije rasvjete mosta preko Save te su odrađene daljnje aktivnosti vezane uz izgradnju i modernizaciju javne rasvjete kao i pametno upravljanje istom na području Grada Slavonskog Broda.

U Općini Bukovlje nastavljen je Projekt izgradnje i modernizacije pješačkih staza u naseljima Bukovlje i Vranovci. Dovršena je rekonstrukcija pješačke staze u naselju Vranovci u ukupnoj dužini od 1,13 kilometara.

U Općini Gornja Vrba asfaltiran je kolnik u Ulici 108. brigade produžetak i u Savskoj ulici u naselju Gornja Vrba, a čime se broj neasfaltiranih ulica na području općine smanjio na 2, a koje se planiraju asfaltirati u narednom razdoblju.

Općina Gundinci održavala je nerazvrstane ceste, poljske puteve i pješačke staze.

U Općini Nova Kapela tijekom 2023. godine završen je projekt „Održavanje pješačke staze u ulici Vladimira Nazora u Novoj Kapeli.

U Općini Stara Gradiška završena je rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstane ceste u Ulici Ljudevita Posavskog s izgrađenim parkiralištem i pješačkim stazama te izgrađenom javnom rasvjetom. Tijekom 2023. godine započela je izrada projektne dokumentacije za izgradnju mosta u Pivarama preko kanala „Strug“. Izrađen je projekt uređenja šetnice u naselju Stara Gradiška. Završen je projekt uređenja Cvjetnog trga u naselju Stara Gradiška te je nabavljena i ugrađena oprema na dječjem igralištu. Također, u 2023. godini započela je i izgradnja autobusnog stajališta.

U Općini Rešetari tijekom 2023. godine izgrađene su pješačke staze, obnovljene su prometnice, te su održavane razvrstane ceste.

U Općini Vrpolje izgrađena je nova cesta u poslovnoj zoni Vašarište od 0,59 km u sklopu projekta „Izgradnja komunalne infrastrukture unutar i izvan poslovne zone „Vašarište“ i spoja na DC 7 u Vrpolju. Također je i rekonstruirana cesta u Ulici Josipa Matasovića u Vrpolju. U 2023. godini je započet i postupak rekonstrukcije nerazvrstane ceste u Grobljanskoj ulici u Čajkovcima, te je izrađena projektna dokumentacija za rekonstrukciju nerazvrstane ceste u Ulici Zdenka Kneževića i u Ulici Pavićeva u Vrpolju.

U Općini Slavonski Šamac tijekom 2023. godine ulagalo se u sanaciju Ulice kneza Branimira, uređenje kanala uz nerazvrstane ceste, održavanje javne rasvjete, komunalne usluge uređenja javnih površina, ulaganje u zgrade u vlasništvu Općine Slavonski Šamac, te domove i ostale građevinske objekte.

Mjeri 11.4. Ulaganje u društvenu infrastrukturu doprinijelo se kroz projekte rekonstrukcije i uređenje gradske tržnice u Novoj Gradiški te rekonstrukcije tribina, izgradnja nadstrešnice tribina i rasvjete „NK Sloga“ Nova Gradiška.

Također, navedenoj mjeri doprinijelo se i kroz projekte obnove i izgradnje sportsko-rekreacijske infrastrukture na području Grada Slavanskog Broda, od kojih se posebno ističe

projekt izgradnje i rekonstrukcije južne tribine te popratnih sportskih sadržaja na Stadionu uz Savu te sanaciju zgrade Hrvatskog doma, izgradnju dječjih igrališta na području JLS-ova te proširenje i izgradnju Skate parka. Tijekom prošle godine ishođena je projektno-tehnička dokumentacija za obnovu Planinarskog doma „Đuro Pilar“ i izgradnju planinarsko-adrenalinskog parka.

Općina Bukovlje je tijekom 2023. godine dodijelila sredstva za osam udruga koje promiču kulturu i sport u iznosu od 19.453,14 EUR.

Općina Rešetari je tijekom 2023. godine dodijelila subvencije za rad 6 sportskih klubova s područja Općine te je izgrađeno malonogometno igralište u Gunjavcima.

U Općini Brodski Stupnik izgrađen je jedan tematski park.

U Općini Bukovlje postavljeno je novo dječje igralište u Stadionskoj ulici. Odobrena su i sredstva na k.č.br. 1097/33, k.o. za projekt rekonstrukcije dječjeg igrališta u Bukovlju.

U Općini Nova Kapela tijekom 2023. godine završen je projekt „Modernizacija javne rasvjete“, te „Šumska promatračnica“. Temeljem javnog natječaja za financiranje programa/projekata udruga u 2023. godini Općini Nova Kapela dodijeljene su potpore za poticanje športsko rekreativnih aktivnosti.

U Općini Gundinci tijekom 2023. godine uređeno je pet domova – u Bukovici, Zapolju, Drežniku, Adžamovcima i Gunjavcima, te jedno dječje igralište u Rešetarima, te je također uređeno 1.500,00 m² zelenih javnih površina.

U Općini Vrpolje izrađena je projektna dokumentacija za energetska učinkovitost sportskog objekta u Starim Perkovcima. U 2023. godini potpisan je Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji, dogradnji i opremanju građevine javne (sportske) u naselju Vrpolje – sportski objekt „Sloga“ Vrpolje u vrijednosti od 365.715,44 EUR.

U Općini Gornja Vrba započela je izgradnja rasvjete na nogometnom igralištu u naselju Gornja Vrba, što potiče razvoj nogometa i sportskih aktivnosti u Gornjoj Vrbi kroz veću iskoristivost nogometnog terena.

U Općini Vrpolje izrađena je biciklističko – pješačka staza između naselja Vrpolje – Čajkovci. Završeno je izvođenje radova na rekonstrukciji pješačke staze u Ulici Luke Klaića u Starim Perkovcima (lijeva strana), te je završena izgradnja pješačke staze u poslovnoj zoni „Vašarište“ dužine 1,1 km, također je izrađena projektna dokumentacija za rekonstrukciju pješačke staze u Ulici Matije Gupca u Starim Perkovcima (lijeva strana).

U Općini Oprisavci tijekom 2023. godine izgrađena je pješačka staza u Savskoj ulici (840 m), koja je prijavljena na natječaj Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Također su i provedeni radovi na izgradnji Društvenog doma u Stružanima II faza, te su opremljeni društveni domovi u Novom Gradu i Svilaju.

U Općini Sibirj tijekom 2023. godine izvršena je adaptacija mjesnih domova u Slobodnici, Grižićima i Gornjim Andrijevcima te su izvršenja ulaganja na malonogometnom igralištu iza mjesnog doma Brčino-Ravan te u prostorijama NK Vatrogasac.

12. Jačanje upravljanja razvojem

12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Ugovorena sredstva fondova EU u BDP-u županije	20%	100% rast	n/p

12.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 12

Ovim se posebnim ciljem osigurava razvoj učinkovitog i djelotvornog pravosuđa, javne uprave i upravljanja državnom imovinom kao i omogućavanje kvalitetnog življenja kroz jačanje suradnje dionika u upravljanju razvojem, porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi te jačanje organizacija civilnog društva na području Županije.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 12.1. Jačanje suradnje dionika u upravljanju razvojem*
- *Mjera 12.2. Porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi na korist građana*
- *Mjera 12.3. Jačanje organizacija civilnog društva*

Za potrebe izvještavanja o ostvarenoj vrijednosti ovog pokazatelja ishoda, CTR je svim jedinicama lokalne samouprave s područja BPŽ uputio upit vezano uz iznos ugovorenih sredstva fondova EU u BDP-u županije za 2023. godinu. Odgovor na upit upućen prema 28 jedinica lokalne samouprave, dostavilo je 13 jedinica lokalne samouprave. Od 13 JLS-ova, njih 3 tijekom 2023. godine nije imalo ugovorenih EU sredstava, dok su ostale JLS u svoj odgovor uvrstile i iznose ugovorenih nacionalnih sredstava.

Ukupan iznos ugovornih EU i nacionalnih sredstava, sukladno dobivenim podacima, iskazan je u tabličnom prikazu u nastavku.

Međutim, podatak o visini BDP-a Brodsko-posavske županije nije dostupan, tako da nije bilo moguće izračunati udio ugovorenih sredstava fondova EU u BDP-u županije što definirani pokazatelj zahtjeva.

Tablica 2. Prikaz ugovorenih EU i nacionalnih sredstava u 2023. godini na području Brodsko-posavske županije

R.br.	JLP(R)S	Iznos (EUR)	Naziv projekta s iznosima u eurima
1.	BPŽ	666.782,94	- S osmijehom u školu 6 - 625.891,20 - Rekonstrukcija malonogometnog igrališta u Bebrini – 40.891,74
2.	Općina Cernik	233.572,84	- Obnova zgrade društvenog doma Giletinci - 70.000,00, - Izgradnja Frankopanske ulice - I faza - 35.000,00, - Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš - 29.000,00, - Akcijski plan energetske održivosti razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama (SECAP) i Izvješće o njegovoj provedbi - 13.044,60, - Uređenje prilaza i staze na mjesnom groblju Podvrško 28.000,00, - Izgradnja kanalizacijskog kolektora u ulici Ferdinanda Kulmera - 40.000,00.
3.	Općina Gornji Bogičevci	129.371,70	- Rekonstrukcija prilazne ceste i parkirališta na mjesnom groblju Gornji Bogičevci - 17.800,00 - Dom Kosovac - 53.089,12 - Uređenje Trga hrvatskih branitelja - 24.743,78 - Uređenje Trga hrvatskih branitelja - 21.709,20 - Ivanovačka utvrda bedem, Trnava - 5.300,00 - Nabava sjeckalice - 6.729,60
4.	Općina Donji Andrijevi	1.283.458,60	Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica u Donjim Andrijevcima - 1.283.458,60
5.	Općina Okučani	359.224,24	- Izgradnja pješačko-biciklističke staze Ulici kardinala A. Stepinca Okučani - Izrada SECAP-a

6.	Općina Oprisavci	997.491,54	T.O. 4.3.3. „Ulaganja u šumsku infrastrukturu“ za projekt „Rekonstrukcija traktorskih putova u šumske ceste u gospodarskoj jedinici „ZAPADNE TRNJANSKE ŠUME“
7.	Općina Podcrkavlje	432.000,00	Zaželi – ZA treću dob - 432.000,00
8.	Općina Slavonski Šamac	960.000,00	„Zaželi posao – prihvati izazov! – prevencija institucionalizacije u Općini Slavonski Šamac“ - 960.000,00
9.	Općina Stara Gradiška	535.491,66	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija objekta za potrebe Vijeća srpske nacionalne manjine - faza I. - 13.272,28; - Rekonstrukcija objekta za potrebe Vijeća srpske nacionalne manjine - faza II - 12.619,38; - Uređenje okoliša Doma kulture - 20.000,00; - Modernizacija opreme komunalnog pogona - 9.600,00, - „Zajedno za starije“ Zaželi – prevencija institucionalizacije 480.000,00.
10.	Općina Sibinj	435.397,77	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnje komunalne infrastrukture u Zoni malog gospodarstva Općine Sibinj - 380.397,77 EUR, - Izgradnja kolnika nerazvrstanih cesta u ulicama Livade i Diljska u naselju Slobodnica - 55.000,00 EUR
11.	Općina Vrpolje	5.792.063,51	<ul style="list-style-type: none"> - Zaželi za Vrpolje IV iz Europskog socijalnog fonda plus, Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. na ukupni iznos projekta od 720.000,00 eura od kojeg se 85 % sufinancira iz Europskog socijalnog fonda plus, a 15% iz Državnog proračuna RH, razdoblje provedbe 36 mjeseci. - Izgradnja i opremanje centara za starije osobe (izvaninstitucijske i institucijske usluge), projekt pod nazivom Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Vrpolju
12.	Grad Slavonski Brod	9.756.036,97	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja Dječjeg vrtića "Rutvica" referentni broj: C3.1. R1-II.01.0250 - Izgradnja Dječjeg vrtića "Svarožić" referentni broj: C3.1. R1-II.01.0251 - Izgradnja Dječjeg vrtića "Toporko" referentni broj: C3.1. R1-II.01.0252 - Dogradnja i opremanje Dječjeg vrtića „Hlapić“ referentni broj: C3.1. R1-II.01.0253 - Rekonstrukcija i opremanje postojećeg objekta u sportski Dječji vrtić „Palunko“ referentni broj: C3.1. R1-II.01.0305 - Izgradnja i opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u

			Slavenskom Brodu (NPOO.C1.3.R2-II.02.0002) - Priprema projektne dokumentacije projekta Botanički vrt u Slavenskom Brodu, C2.1.R2.II.01.478 - Priprema projektne dokumentacije projekta Objedinjavanje e-usluga Grada Slavenskog Broda, C2.1.R2.II.01.503 - "Helping, faza VI" - projekt pružanja pomoći u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama u Slavenskom Brodu, SF.2.4.06.01.0005 - Digitalna transformacija upravljanja imovinom, referentne oznake C2.1.R2.II.01.487 - Izgradnja kompostane u Slavenskom Brodu, - Energetska obnova zgrade Kazališno koncertne dvorane Ivana Brlić Mažuranić u Slavenskom Brodu.
13.	Grad Nova Gradiška	1.100.345,60	- Žena zaželi, žena radi 3 - 195.919,44 - BIOSOL + - 178.167,00 - Dječji vrtić Jug - 726.259,21
14.	Dom za starije i nemoćne Slavenski Brod	24.128,94	- Nabava uređaja za sprječavanje nastanka biootpada - 24.128,94
15.	Nastavni zavod za javno zdravstvo BPŽ	313.930,72	- Specijalizacija iz kliničke mikrobiologije u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije - 172.259,82 - Specijalizacija iz epidemiologije br. 1. u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije – 141.670,90
16.	Županijska uprava za ceste BPŽ	2.138.727,27	- Vraćanje u ispravno stanje infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresu na području BPŽ
UKUPNO		24.160.532,16	

Kroz izradu kratkoročnih strateških dokumenata odnosno Provedbenih programa koji su usklađeni s krovnim strateškim dokumentima te izvještavanje o provedbi istih, doprinijelo se Mjeri 12.1. Jačanju suradnje dionika u upravljanju razvojem. Također, Mjeri 12.1. doprinijelo se kroz pružanje stručne pomoći u pripremi 34 projektna prijedloga za javnopravna tijela s područja BPŽ, u sklopu provedbe projekta Centra za razvoj Brodsko-posavske županije pod nazivom „Podrška kapacitetima Brodsko-posavske županije“. Prema Zakonu o regionalnom razvoju, Centar za razvoj Brodsko-posavske županije, kao regionalni koordinator, pružio je stručnu pomoć i u pripremi 4 projekta koja su prijavljena na nacionalne programe.

U doprinosu Mjeru 12.2. *Porast znanja i vještina djelatnika u javnoj upravi* na korist građana ističu se edukacije djelatnika javnopravnih tijela.

CTR je i u 2023. godini nastavio ulagati u stručno usavršavanje svih djelatnika. Kako bi unaprijedili svoja znanja potrebna za rad, djelatnici su sudjelovali na edukacijama vezanim uz novi okvir za strateško planiranje na nacionalnoj razini, komunikaciju, informiranje i vidljivost u EU fondovima, javnu nabavu za tijela u sustavu ESI fondova, edukacije iz pripreme i provedbe projekata, rad u pismohranama, proračunsko računovodstvo i fiskalnu odgovornost. Uz stručna usavršavanja u navedenim područjima, djelatnici CTR-a su tijekom prethodne godine sudjelovali i na različitim informativnim radionicama, seminarima, stručnim skupovima, forumima dijeljenja znanja i sl. U Općini Vrpolje kroz edukacije su se usavršavali djelatnici Jedinственог upravnog odjela u svrhu efikasnijeg obavljanja radnih zadataka putem cjeloživotnog obrazovanja. U Općini Bukovlje tijekom 2023. godine jedna je službenica položila stručni ispit za upravljanje dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva. U Općini Nova Kapela tijekom 2023. godine četiri zaposlenika JLS prisustvovala su edukacijama, te je nabavljena oprema za rad JUO.

Tijekom 2023. godine ugovoreno je sufinanciranje 103 programa/projekata/aktivnosti koje su od interesa za Brodsko-posavsku županiju iz područja zdravstva, socijalne skrbi i brige za hrvatske branitelje. Raspisivanjem "Javnog natječaja za financiranje programa i projekta udruga čije je djelovanje na području Brodsko-posavske županije, a koje su od interesa za opće dobro iz područja zdravstva, socijalne skrbi i skrbi za hrvatske branitelje za 2023. godinu", dodijeljena su sredstva za provedbu jednogodišnjih programa 26 braniteljskih udruga, 11 umirovljeničkih udruga i 26 udruga iz područja zdravstva i socijalne skrbi. Navedenim aktivnostima doprinijelo se *Mjeri 12.3. Jačanje organizacija civilnog društva.*

U Općini Donji Andrijevcu tijekom 2023. godine provodila se aktivnost Stožera civilne zaštite te su uložena sredstva i ostala potrebna dokumentacija, osposobljavanje, rad stožera HGSS. U Općini Gundinci kvalitetno je opremljeno dobrovoljno vatrogasno društvo, te su provedene mjere osposobljavanja. U 2023. godini ukupno je utrošeno 42.495,52 EUR. U Općini Nova Kapela osiguran je redovan rad civilne zaštite i vatrogasne zajednice. U Općini Stara Gradiška u 2023. godini izrađena je Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za područje Općine Stara Gradiška i Plan zaštite od požara za područje Općine Stara Gradiška, izvršeno je njihovo usklađenje s novonastalim uvjetima. U Općini Vrpolje izrađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju i dogradnju vatrogasnog doma u Starim Perkovcima.

13. Razvoj potpomognutih područja ITU

13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	91.331	105.030	83.599 (2022.)

13.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 13

Posebni cilj 13 osigurava ravnomjeran razvoj svih dijelova BPŽ-a putem poticanja intervencija u potpomognutim područjima te kroz poticanje integriranih teritorijalnih ulaganja.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. su sljedeće:

- *Mjera 13.1. Poticanje intervencija u potpomognutim područjima*
- *Mjera 13.2. Poticanje integriranih teritorijalnih ulaganja*

Prilikom izrade Godišnjeg izvješća, podatak o procijenjenom broj stanovništva na području Brodsko-posavske županije u 2023. godini nije dostupan. Službeni podaci koji su objavljeni od strane DZS-a, prikazuju broj stanovništva na dan 31. prosinca 2023. godine, ali se odnose 2022. godinu, stoga se ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda koja je prikazana u tablici odnosi na 2022. godinu. U odnosu na polazišnu vrijednost (2018. godina), smanjio se broj stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja za 8,46%. Područje s integriranim strategijama urbanog razvoja obuhvaća Grad Slavonski Brod, općine Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Donji Andrijevc, Garčin, Gornja Vrba, Klakar, Nova Kapela, Oriovac, Podcrkavlje i Sibinj.

Iako je 2021. godine urbano područje Grada Slavenskog Broda prošireno za dvije općine, a to su Nova Kapela i Oriovac, **u 2023. godini je zabilježena tendencija pada stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, radi povećanja**

iseljavanja stanovništva Brodsko-posavske županije. Početnu i ostvarenu vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća isto teritorijalno područje.

Prema podacima DZS, koji su objavljeni u rujnu 2023. godine, u Brodsko-posavskoj županiji smanjen je ukupan broj stanovnika za 1,95%. Podaci obuhvaćaju procjenu stanovništva do sredine 2022. godine.

Na području Brodsko-posavske županije djeluje integrirano urbano područje Grada Slavenskog Broda s 11 jedinica lokalne samouprave, a tijekom 2023. godine intenzivirale su se aktivnosti oko izrade Strategije razvoja urbanog područja Slavonski Brod za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine, odnosno krajem godine započelo je javno savjetovanje za istu.

Projekti koji su se financirali iz ITU mehanizma za 2014. – 2020. su Integrirani program - Interpretacijski centar Ivana Brlić Mažuranić , Toplovodi za naselja Slavonija I. i Slavonija II, Izgradnja i opremanje Inovacijski inkubatora InnoBROD.

Projekti koji su se provodili u Tvrđavi Brod su također završeni, a to su:

- Kuća Tambure - Slavonska notna bajka - infrastrukturni radovi,
- Kuća Tambure - Slavonska notna bajka – opremanje,
- Komunalna infrastruktura u Tvrđavi Brod,
- Obnova Tvrđave – opremanje.

Projekti biciklističkih staza također su završeni, a provodili su se na području tri JLS-a: Grad Slavonski Brod, Općina Gornja Vrba i Općina Bebrina.

Projekt koji je u provedbi je Poljoprivredno-poduzetnički inkubator Brodski Stupnik. Provedba će trajati do travnja 2024. godine, a sva bespovratna sredstva namijenjena realizaciji ovog projekta iskorištena su do kraja financijskog razdoblja, tj. do kraja 2023. godine.

Također, u 2023. godine je u sklopu **Mjere 13.1. Poticanje intervencija u potpomognutim područjima** na razini Brodsko-posavske županije dodijeljeno 12 ugovora za financiranje kapitalnih ulaganja prema Odlukama o dodjeli sredstava. Temeljem zahtjeva općina Brodski Stupnik, Bukovlje, Cernik, Gornja Vrba, Klakar, Nova Kapela, Oprisavci, Okučani, Oriovac, Rešetari, Staro Petrovo Selo, i Velika Kapanica, za hitnim intervencijama na nerazvrstanim cestama i pješačkim stazama, dodijeljeni su im Sporazumi o sufinanciranju sanacije istih, od strane Brodsko-posavske županije.

Nadalje, sudjelovanjem u radnim skupinama za izradu strategije Urbanog područja grada Slavonskog Broda, ostvaren je doprinos **Mjeri 13.2. Poticanju integriranih teritorijalnih ulaganja.**

14. Jačanje spremnosti na okolišne i sigurnosne izazove

14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost (godina podatka)
Broj požara na 10.000 stanovnika	8,41	4	13,72 (2023.)

14.2. Opis napretka u provedbi Posebnog cilja 14

Posebni cilj 14 treba osigurati pravovremenu reakciju na okolišne i sigurnosne izazove koji stoje pred BPŽ-om putem unapređenja sustava zaštite od elementarnih nepogoda, jačanja otpornosti na klimatske promjene te unapređenja kvalitete zraka, tla i vode.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj do kraja 2027. godine su sljedeće:

- *Mjera 14.1. Unapređenje sustava zaštite od elementarnih nepogoda*
- *Mjera 14.2. Jačanje otpornosti na klimatske promjene*
- *Mjera 14.3. Unapređenje kvalitete zraka, tla i vode*

Prema Izvješću o stanju sigurnosti Policijske uprave Brodsko-posavske, tijekom 2023. godine evidentirano je 175 požara od kojih je 68 na otvorenom prostoru, 63 na građevinskim objektima i 44 na prometnim sredstvima. U odnosu na 2022. godinu požara je više za 5 ili 2,9%.

Tijekom 2023. godine dodijeljeno ukupno 19 potpora DVD-ima za kupnju vatrogasne opreme.

S obzirom na to da je 2020. godina bila godina koju je obilježio „lockdown“ uzrokovan pandemijom virusa COVID-19, na razini cjelokupne RH pa tako i na razini Brodsko-posavske županije, uvelike su bile smanjene gospodarske aktivnosti te je u skladu s tim i broj požara bio

manji u odnosu na 2021., 2022. i 2023. godinu, odnosno od početka razdoblja provedbe ovog strateškog dokumenta. **Iz navedenog razloga se broj požara na 10.000 stanovnika u odnosu na početnu vrijednost povećao te iznosi 13,72 požara na 10.000 stanovnika.** Također, povećanje broja požara može se povezati s utjecajem klimatskih promjena.

Zaključak

Temeljem prikupljenih podataka o odabranim pokazateljima ishoda kojima se dokazuje napredak u realizaciji posebnih ciljeva Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine za 2023. godinu, kao i podataka o aktivnostima koje su doprinosile razvoju Brodsko-posavske županije tijekom 2023. godine, vidljivo je sljedeće:

- udio srednjih i malih poduzeća odnosno MSP-ova u ukupnom broju poduzetnika koji iznosi 99,80% iz čega je vidljiv rast od 0,03% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja ishoda,
- početna vrijednost za broj radno aktivnog stanovništva na razini BPŽ za referentnu 2020. godinu je 50.964 osobe, a vrijednost broja radno aktivnog stanovništva za razinu BPŽ za 2023. godinu je 53.231 osoba, što govori o porastu aktivnog stanovništva za 4,45%. Također, stopa registrirane nezaposlenosti 2020. godine za područje BPŽ bila 13,8%, a 2023. godine 10,7%, što prikazuje smanjenje stope registriranih nezaposlenih osoba za 3,1%,
- na razini područja Brodsko-posavske županije provedene su aktivnosti koje su se odnosile na kvalitetan razvoj obrazovanja i znanosti, a koje uključuju projekte ulaganja u infrastrukturu i *soft projekte* (ulaganja na poboljšanju uvjeta i vještina, kao i rješavanju društvenih problema),
- zabilježeno je 81.548 noćenja što ukazuje na rast od 26,56% u odnosu rekordnu 2019. godinu, odnosno premašena je ciljna vrijednost pokazatelja za 11,56%,
- na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije, prema dostupnim podacima, isplaćeno 508.640,30 EUR potpora za novorođenu djecu. Ciljana vrijednost pokazatelja ishoda obuhvaća iznos isplaćenih potpora u ukupno 28 jedinica lokalne samouprave s područja Brodsko-posavske županije (26 općina i 2 grada), a ostvarena vrijednost isplaćenih potpora u 2023. godini, sukladno dostavljenim podacima, je za 5,19% manja u odnosu na iznos isplaćenih potpora u referentnoj 2020. godini. U odnosu na 2022. godinu iznos je manji za 11%. S obzirom na to da nisu sve jedinice lokalne samouprave dostavile traženi podatak, može se zaključiti da podatak za 2023. godinu nije potpun.
- pokazatelj ishoda pod nazivom Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“, tijekom 2023. godine

ostvaren je u vrijednosti od 107.050.841,00 EUR na cjelokupnoj razini Brodsko-posavske županije. U odnosu na 2020. godinu ostvaren je rast od 25,98%, što je 15,98% više u odnosu na ciljnu vrijednost pokazatelja ishoda od 10%, koja je planirana na razini od 7 godina,

- sukladno ukupnom broju zaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima iznosi 0,96%,
- udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije iznosi 23,69%, što je 7,82% više u odnosu na početnu vrijednost, koja je u referentnoj 2020. godini iznosila 15,87%,
- u razdoblju od 2020. do 2023. godine došlo porasta investicija u zaštitu okoliša. Početna vrijednost za 2020. godinu je bila 859.213,40 kn (114.037,22 EUR), a ostvarena vrijednost za 2023. godinu je bila 398.047,76 EUR, što prikazuje rast od 2,47% u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja,
- zbog povećanja iseljavanja stanovništva Brodsko-posavske županije zabilježena je tendencija pada stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja,
- u odnosu na početnu vrijednost broj požara se povećao te iznosi 13,72 požara na 10.000 stanovnika što se može povezati s utjecajem klimatskih promjena.

U izradi ovog Izvješća uočene su određene poteškoće koje se odnose na različite faze izrade izvještavanja. Otežavajuća je okolnost za izvještavanje što je referentna 2020. godina na koju se oslanja Izvješće prema većini pokazatelja netipična. Naime, 2020. godinu obilježio je „lockdown“ uzrokovan pandemijom virusa COVID-19, na globalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, što je uvelike i u svakom smislu smanjilo gospodarske aktivnosti te utjecalo na početne vrijednosti pokazatelja ishoda. Noviji način izvještavanja kao i novosti u sustavu strateškog planiranja utjecale su na razumijevanje i tumačenje pokazatelja ishoda većine dionika uključenih u razvoj BPŽ što je rezultiralo višemjesečnim prikupljanjem podataka, traženjem alternativnih načina prikupljanja podataka kao i zastojsima u izvještavanju. Određeni broj pokazatelja oslanja se na podatak o županijskom Bruto domaćem proizvodu koji u trenutku ovog izvješća nije bio dostupan, kao i na neke druge pokazatelje koje su dostupni isključivo na nacionalnoj, a ne županijskoj razini. Spomenuti izazovi u izvještavanju za 2023. godinu premošteni su detaljnom analizom tekstualnog dijela analize svakog Posebnog cilja Plana razvoja BPŽ u kojoj se koristilo raznim dostupnim izvorima navedenim na kraju dokumenta.

Tijekom izvještavanja uočeni su rizici koji mogu utjecati na planiranu dinamiku provedbe plana razvoja, a to su neplanirani/izvanredni događaji globalnog utjecaja (energetska kriza, međunarodne ilegalne migracije i drugo), nedostatak koordinacije razvoja ključnih dionika razvoja kao i trend iseljavanja stanovništva.

Zbog tih rizika kao i poteškoća u izvještavanju za 2023. godinu uočene su potrebe izmjena i dopuna Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027. godine. Preporuka je dionike razvoja Brodsko-posavske županije više participativno uključiti u prikupljanje podataka, sadržaj Plana razvoja više popularizirati te intenzivirati suradnju ključnih dionika kroz rad Partnerskog vijeća. Kroz buduće izmjene samog dokumenta Plana razvoja potrebno je odrediti mjerljivije i dostupnije pokazatelja ishoda na području županije, a koji bi na adekvatan način dali sliku napretka u razvoju BPŽ. Plan razvoja promatra se na sedmogodišnje razdoblje, a sredinom navedenog razdoblja može se provesti srednjoročno vrednovanje provedbe i pristupiti eventualnim izmjenama i dopunama Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027. godine.

U smislu ukupne uspješnosti provedbe Plana razvoja u izvještajnom razdoblju za 2023. godinu, a osvrćući se na sve provedene aktivnosti, projekte i ostvarene rezultate, može se zaključiti da je **provedba Plana razvoja Brodsko-posavske županije u 2023. godini bila uspješna** te da će do kraja planiranog dugoročnog razdoblja 2021. - 2027. godine Brodsko-posavska županija ostvariti svoju viziju i postati tradicionalno sjedište industrije i poduzetništva u snažnom zamahu ka zelenom, inovativnom, digitalnom gospodarstvu i zadovoljnom društvu.

Izvori:

1. Brodsko-posavska županija, upravni odjeli
2. Jedinice lokalne samouprave Brodsko-posavske županije
3. Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Brodsko-posavske županije
4. Sveučilište u Slavonskom Brodu
5. Državni zavod za statistiku
6. Eurostat
7. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
8. Hrvatski zavod za zapošljavanje
9. Porezna uprava – Područni ured Slavonski Brod
10. Policijska uprava Brodsko-posavska
11. Elektra Slavonski Brod
12. Vodovod d.o.o. Slavonski Brod
13. Turistička zajednica Brodsko-posavske županije

14. Brodsko-posavska županija; Provedbeni program Brodsko-posavske županije 2021. – 2025.:
https://www.bpz.hr/images/dokumenti/ostalo/Provedbeni_program_BP%C5%BD_21-25_2.pdf
15. Grad Slavonski Brod; Provedbeni program Grada Slavonskog Broda za razdoblje od 2021.–2025.:https://www.slavonski-brod.hr/images/provedbeni_program/Provedbeni_program_SB_2021.-2025.-.pdf ;
Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Grada Slavonskog Broda za 2022. godinu.: https://www.slavonski-brod.hr/images/Dokumenti/Provedbeni_program/godisnje_izvjesce_2022/GODI%C5%A0NJE_IZVJE%C5%A0%C4%86E_O_PROVEDBI_PROVEDBENOG_PROGRAMA_ZA_2022_-_GRAD_SB.pdf
16. Grad Nova Gradiška; Provedbeni program Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025.:<https://novagradiska.hr/gradonacelnik/provedbeni-program-grada-nova-gradiska/>
17. Općina Brodski Stupnik: Provedbeni program Općine Brodski Stupnik za razdoblje 2021. – 2025.: <https://www.brodski-stupnik.hr/provedbeni-program-opcine-brodski-stupnik-za-razdoblje-2021-2025-godine/>

18. Općina Bukovlje; Provedbeni program Općine Bukovlje za 2022. godinu.:
https://bukovlje.hr/wp-content/uploads/2023/01/PROVEDBENI-PROGRAM_revidirani-2022.pdf ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Bukovlje za 2022. godinu: <https://bukovlje.hr/wp-content/uploads/2023/03/Godisnje-izvjesce-o-provedbi-Provedbenog-programa-Opcine-Bukovlje-za-2022..pdf>
19. Općina Donji Andrijevci; Provedbeni program Općine Donji Andrijevci:
<https://donjiandrijevci.hr/wp-content/uploads/2023/02/1.1.-Provedbeni-program-Opcine-Donji-Andrijevci.pdf>
20. Općina Gornja Vrba; Provedbeni program Općine Gornja Vrba: <https://www.gornja-vrba.hr/upload/PROVEDBENI%20PROGRAM%20OP%C4%86INE%20GORNJA%20VRBA%20ZA%20RAZDOBLJE%20%202021.-2025.pdf> ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Gornja Vrba za 2022. godinu: <http://www.gornja-vrba.hr/upload/Godi%C5%A1nje%20izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20provedbenog%20programa%20za%202022%20-%20potpisano.pdf>
21. Općina Gundinci; Provedbeni program Općine Gundinci: <https://gundinci.hr/provedbeni-program-2021-2025/>
22. Općina Nova Kapela; Provedbeni program Općine Nova Kapela:
<https://www.novakapela.hr/media/2021./PROVEDBENI%20PROGRAM%202022%20-2025.pdf> ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Nova Kapela za 2022. godinu:
<https://www.novakapela.hr/media/2022./Godi%C5%A1nje%20izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20provedbenog%20programa%202022.pdf>
23. Općina Okučani; Provedbeni program Općine Okučani:
http://www.okucani.hr/1/images/dokumenti/provedbeni-program/2021-2025/Provedbeni_program_Op%C4%87ine_Oku%C4%8Dani_za_razdoblje_2021.-2025.pdf ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Okučani za 2022. godinu: <http://www.okucani.hr/1/index.php/dokumenti>
24. Općina Rešetari; Provedbeni program općine Rešetari:
<https://www.resetari.hr/index.php/1838-opcina-resetari-zapocela-s-izradom-provedbenog-programa-za-mandatno-razdoblje-2021-2025> ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog Programa Općine Rešetari za 2022. godinu: <https://resetari.hr/v2/wp-content/uploads/2023/02/Godisnje-ikzvjesce-o-provedbi-Provedbenog-programa-Opcine-Resetari-za-2022.godinu.pdf>

25. Općina Slavonski Šamac; Provedbeni program Općine Slavonski Šamac:
<https://slavonski-samac.hr/provedbeni-program-opcine-slavonski-samac-za-razdoblje-od-2021-godine-do-2025-godine/> ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Slavonski Šamac za 2022. godinu: <https://slavonski-samac.hr/dokumenti-2/>
26. Općina Stara Gradiška; Provedbeni program Općine Stara Gradiška:
https://www.staragradiska.com/images/dokumenti/ostali_dokumenti/PROVEDBENI%20PROGRAM%20OBJAVA.pdf ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za 2022. godinu:
https://www.staragradiska.com/images/dokumenti/ostali_dokumenti/Provedbeni%20program/godi%C5%A1nje%20izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20Provedbenog%20programa.pdf
27. Općina Vrpolje; Provedbeni program općine Vrpolje: <https://vrpolje.hr/provedbeni-program-opcine-vrpolje-za-razdoblje-2021-2025-godine/>
Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Vrpolje za 2022. godinu:
<https://vrpolje.hr/godisnje-izvjesce-o-provedbi-povedbenog-programa-opcine-vrpolje-za-razdoblje-od-01-sijecnja-do-31-prosinca-2022-godine/>
28. Općina Sibinj; Provedbeni program Općine Sibinj: <https://sibinj.hr/wp-content/uploads/2021/12/Provedbeni-program-op%C4%87ine-Sibinj-Final.pdf> ; Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Sibinj za 2022. godinu:
29. <https://sibinj.hr/wp-content/uploads/2023/02/PROVEDBENI-PROGRAM-GODISNJE-IZVJESCE.pdf>

Popis razvojnih smjerova NRS-a 2030.

- RS 1. Održivo gospodarstvo i društvo
- RS 2. Jačanje otpornosti na krize
- RS 3. Zelena i digitalna tranzicija
- RS 4. Ravnomjieran regionalni razvoj

Popis strateških ciljeva NRS- a 2030.

- SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
- SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske
- SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
- SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
- SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj
- SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
- SC 10. Održiva mobilnost
- SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
- SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
- SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Popis pokazatelja učinka NRS- a 2030.